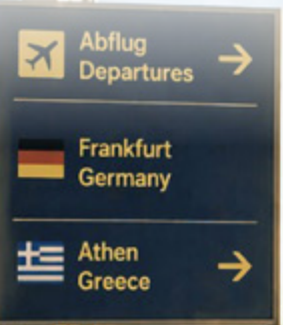

Γιώργος Καλαντζής

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ο ΠΛΗΡΗΣ ΟΔΗΓΟΣ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ
ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

1. Εισαγωγή

2. Πριν φύγεις από τη Γερμανία

- 2.1 Δήμος (Abmeldung)
- 2.2 Ασφαλιστικός φορέας (Krankenkasse)
- 2.3 Συνταξιοδοτικό θέμα (Deutsche Rentenversicherung)
- 2.4 Εφορία

3. Οικονομικά οφέλη για τη μετάβαση

- 3.1 Επίδομα ανεργίας & PD U2
- 3.2 PD U1 – Μεταφορά εργασιακού χρόνου
- 3.3 Πιστοποιητικό μετοικεσίας
- 3.4 Φορολογικό πλεονέκτημα επιστροφής (50%)
- 3.5 Συνολικά οικονομικά οφέλη

4. Συμβόλαια & λοιπές διαδικασίες

- 4.1 Ενοίκιο (Kündigung Wohnung)
  - 2 4.2.1 Ρεύμα & φυσικό αέριο
  - 4.2.2 Ασφάλειες
  - 4.2.3 Internet & κινητό
- 4.2.4 Συνδρομές & Mitgliedschaften
- 4.3 Rundfunkbeitrag
- 4.4 Αυτοκίνητο
- 4.5 Σχολείο & Kindergeld
- 4.6 Πτυχίο & αναγνώριση
- 4.7 Εργασία στην Ελλάδα
- 4.8 Μεταφορά πραγμάτων
- 4.9 Τραπεζικός λογαριασμός
- 4.10 Συνταξιοδοτικά προγράμματα (Private Pension)
- 4.11 Μεταφορά χρημάτων

5. Σενάριο: Μετακόμιση οικογένειας σε στάδια

6. Τα πιο συχνά λάθη

7. Master Checklist (3 μήνες πριν την αναχώρηση)

- Υποχρεωτικά
- Σημαντικά
- Προαιρετικά

8. Γλωσσάριο βασικών όρων

9. Πώς μπορούμε να σε υποστηρίξουμε

ΔΟΜΗ E-BOOK:

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Για όποιον λόγο κι αν αποφασίσεις να φύγεις από τη Γερμανία, αυτό που πραγματικά έχει σημασία δεν είναι το “γιατί” — αλλά το “πώς”.

Πώς θα οργανώσεις την επιστροφή σου σωστά. Πώς θα φύγεις χωρίς εκκρεμότητες. Πώς θα κλείσεις τον κύκλο σου με τάξη και αξιοπρέπεια.

Η επιστροφή στην Ελλάδα δεν είναι απλώς ένα ταξίδι. Είναι μια διαδικασία με βήματα, οικονομικά οφέλη, ευθύνες και —κυρίως— παγίδες που πολλοί αγνοούν.

Σκοπός αυτού του e-book είναι να σου δώσει μια ξεκάθαρη εικόνα για όλα όσα πρέπει να γνωρίζεις πριν φύγεις από τη Γερμανία, ώστε:

- να μην αφήσεις χρέη πίσω σου
- να μην μπλέξεις με γραφειοκρατία που θα σε κυνηγάει μήνες μετά
- να φύγεις με το κεφάλι ψηλά

Γιατί η αλήθεια είναι απλή:

Δεν “ξεμπερδεύεις” με τη Γερμανία τη μέρα που φεύγεις.

Υπάρχουν διαδικασίες που συνεχίζονται και μετά την αναχώρησή σου. Για παράδειγμα, είναι απολύτως φυσιολογικό να περιμένεις ακόμα και 4–6 μήνες για να πάρεις πίσω την εγγύηση του σπιτιού σου. Αν δεν έχεις φροντίσει σωστά τα βήματα πριν φύγεις, αυτά τα θέματα μπορούν να εξελιχθούν σε πραγματικό πονοκέφαλο.

Τα τελευταία χρόνια, πολλοί συμπατριώτες μας επικοινωνούν μαζί μου αφού έχουν ήδη φύγει από τη Γερμανία —χωρίς να έχουν τακτοποιήσει εκκρεμότητες και έχοντας αφήσει ανοιχτούς - λογαριασμούς συχνά αγχωμένοι και μπερδεμένοι. Μία από τις πιο συχνές ερωτήσεις είναι:

«Αν επιστρέψω Γερμανία, υπάρχει περίπτωση να με σταματήσουν στο αεροδρόμιο; Να έχω μπλέξιμο με την αστυνομία;»

Η απάντηση είναι ξεκάθαρη:

Όχι — δεν λειτουργεί έτσι το σύστημα.

Όμως αυτό δεν σημαίνει ότι τα χρέη ή οι εκκρεμότητες εξαφανίζονται.

Μπορεί σήμερα να μην φαίνεται να σε επηρεάζουν άμεσα. Όμως ζούμε σε μια Ευρωπαϊκή Ένωση όπου τα δεδομένα και οι διαδικασίες γίνονται όλο και πιο διασυνδεδεμένες. Αυτό που σήμερα μοιάζει “αδιάφορο”, αύριο μπορεί να το βρεις μπροστά σου — με τρόπο που δεν περιμένεις.

Γι’ αυτό και η σωστή ενημέρωση δεν είναι επιλογή. Είναι ευθύνη.

Σε αυτό το e-book θα βρεις συγκεντρωμένα όλα τα βασικά βήματα που πρέπει να ακολουθήσεις:

- πριν φύγεις από τη Γερμανία
- κατά τη διαδικασία της αποχώρησης και μετακόμισης

Με απλό και πρακτικό τρόπο — χωρίς περιττή θεωρία.

Ο στόχος είναι να γνωρίζεις ακριβώς τι πρέπει να κάνεις όσο βρίσκεσαι στη Γερμανία, ποιες υποχρεώσεις έχεις απέναντι σε υπηρεσίες και φορείς, και πώς να φύγεις σωστά, χωρίς εκκρεμότητες, λάθη ή περιττά κόστη.

2. ΠΡΙΝ ΦΥΓΕΙΣ ΑΠΟ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

2.1 Δήμος (Abmeldung)

Η διαγραφή κατοικίας (Abmeldung) είναι ίσως το πιο σημαντικό βήμα που πρέπει να κάνεις πριν φύγεις από τη Γερμανία. Δεν πρόκειται για μια απλή τυπική διαδικασία, αλλά για ένα βασικό έγγραφο που θα χρειαστείς σχεδόν σε κάθε επόμενο στάδιο της αποχώρησής σου.

Με το Abmeldung δηλώνεις επίσημα ότι δεν κατοικείς πλέον στη Γερμανία. Η διαδικασία γίνεται στον δήμο της πόλης σου, είτε στο Einwohnermeldeamt είτε στο Bürgeramt, και ουσιαστικά ενημερώνεις το γερμανικό κράτος ότι αποχωρείς οριστικά από τη χώρα.

Παρόλο που το παρουσιάζουμε ως πρώτο κεφάλαιο, στην πραγματικότητα το Abmeldung είναι από τα τελευταία βήματα που κάνεις πριν φύγεις από τη Γερμανία. Ο λόγος που μπαίνει πρώτο είναι επειδή αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά έγγραφα όλης της διαδικασίας. Γίνεται λίγες ημέρες πριν την αναχώρησή σου και σου δίνει ένα πολύ περιορισμένο χρονικό περιθώριο να το αξιοποιήσεις όσο βρίσκεσαι ακόμη στη Γερμανία. Για αυτόν τον λόγο, είναι απαραίτητο τα υπόλοιπα βήματά σου να είναι καλά συντονισμένα, ώστε να προλάβεις να το χρησιμοποιήσεις όπου χρειάζεται.

Η χρονική στιγμή που θα κάνεις τη διαγραφή είναι πολύ σημαντική. Μπορείς να την πραγματοποιήσεις έως και 7 ημέρες πριν την αναχώρησή σου. Για παράδειγμα, αν σκοπεύεις να φύγεις στις 31 Μαΐου, τότε μπορείς να κάνεις Abmeldung από τις 24 Μαΐου και μετά. Δεν επιτρέπεται να πραγματοποιήσεις την διαδικασία νωρίτερα από το χρονικό διάστημα των 7 ημερών.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, θα λάβεις τη βεβαίωση διαγραφής (Abmeldebestätigung). Το έγγραφο αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό, καθώς θα σου ζητηθεί σε πολλές περιπτώσεις, όπως για τη διακοπή της ασφάλειας υγείας, για τον τερματισμό συμβολαίων μέσω του δικαιώματος Sonderkündigungsrecht, αλλά και για άλλες διοικητικές διαδικασίες.

Με απλά λόγια, χωρίς αυτό το χαρτί δεν μπορείς να «κλείσεις» σωστά τις υποχρεώσεις σου στη Γερμανία.

Ένα από τα σημαντικά πλεονεκτήματα της Abmeldung είναι ότι σου δίνει το δικαίωμα για έκτακτη καταγγελία συμβολαίων (Sonderkündigungsrecht). Αυτό σημαίνει ότι μπορείς να διακόψεις συμβόλαια όπως internet, κινητό, συνδρομές ή ασφάλειες, ακόμη κι αν βρίσκεσαι μέσα στη διάρκεια του συμβολαίου, επειδή αποχωρείς από τη χώρα.

Η διαδικασία μπορεί να γίνει είτε με φυσική παρουσία στον δήμο, είτε σε πολλές περιπτώσεις online, είτε ακόμη και ταχυδρομικά. Ωστόσο, παρόλο που υπάρχει η δυνατότητα να σου αποσταλεί η βεβαίωση στη νέα σου διεύθυνση, καλό είναι να φροντίσεις να την έχεις στα χέρια σου πριν φύγεις. Θα τη χρειαστείς άμεσα και θα σου γλιτώσει χρόνο, καθυστερήσεις και περιττό άγχος.

Η Abmeldung είναι ουσιαστικά ένα από τα τελευταία καθοριστικά βήματα για να ολοκληρώσεις σωστά την αποχώρησή σου από τη Γερμανία. Αν γίνει σωστά, όλα τα επόμενα θα κυλήσουν πιο ομαλά. Αν παραλειφθεί, τα προβλήματα μπορεί να εμφανιστούν αργότερα, όταν πλέον θα βρίσκεσαι ήδη στην Ελλάδα ή όταν θέλεις να επιστρέψεις Γερμανία.

▲ Ένας μεγάλος μύθος

Πολλοί πιστεύουν ότι με το Abmeldung «ξεμπερδεύεις» πλήρως με τη Γερμανία και ότι διαγράφεις αυτόματα από όλες τις υπηρεσίες. Αυτό είναι λάθος.

Η Abmeldung αφορά μόνο τη δήλωση κατοικίας σου στον δήμο. Δεν σημαίνει ότι διαγράφεις αυτόματα από:

- ασφάλεια υγείας
- συμβόλαια
- άλλες υποχρεώσεις

Για όλα τα παραπάνω απαιτούνται ξεχωριστές ενέργειες.

Αν δεν τις κάνεις, μπορεί να συνεχίσουν να «τρέχουν» υποχρεώσεις στο όνομά σου, ακόμα κι αν έχεις φύγει από τη χώρα.

Γι' αυτό και η σωστή ενημέρωση και ο σωστός συντονισμός είναι το κλειδί για να φύγεις πραγματικά καθαρός — και όχι απλώς... τυπικά διαγραφμένος.

Μικρό checklist

- Έκλεισα ραντεβού ή έκανα online αίτηση για Abmeldung
- Το έκανα έως 7 ημέρες πριν την αναχώρηση
- Δήλωσα σωστά την ημερομηνία αποχώρησης
- Πήρα τη βεβαίωση Abmeldung στα χέρια μου
- Είμαι έτοιμος να τη χρησιμοποιήσω για επόμενες διαδικασίες

2.2 Ασφαλιστικός φορέας (Krankenkasse)

– Ένα από τα πιο επικίνδυνα λάθη

Η διακοπή από τον ασφαλιστικό φορέα (Krankenkasse) είναι ένα από τα πιο κρίσιμα – και ταυτόχρονα πιο παρεξηγημένα – βήματα πριν φύγεις από τη Γερμανία. Πολλοί θεωρούν ότι όταν σταματάς να εργάζεσαι ή όταν σε διαγράφει ο εργοδότης σου, σταματά αυτόματα και η ασφάλειά σου. Αυτό όμως δεν ισχύει.

Στη Γερμανία, ακόμα κι αν σταματήσεις να δουλεύεις, παραμένεις ασφαλισμένος. Αυτό σημαίνει ότι αν δεν ενημερώσεις εσύ ο ίδιος την ασφάλεια υγείας ότι φεύγεις από τη χώρα, η ασφάλιση συνεχίζει να «τρέχει» κανονικά — και μαζί της και οι εισφορές.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα ξεκινά όταν η ασφάλεια δεν έχει σαφή εικόνα για την κατάσταση σου. Σε αυτή την περίπτωση, σου αποστέλλει ερωτηματολόγια (Fragebogen), τα οποία αν δεν απαντηθούν, μπορεί να σε κατατάξει στην υψηλότερη ασφαλιστική κατηγορία (Höchst-satz). Αυτό σημαίνει ότι σε χρεώνει με το μέγιστο δυνατό ποσό κάθε μήνα.

Και εδώ είναι το επικίνδυνο σημείο: όσο εσύ βρίσκεσαι ήδη στην Ελλάδα και δεν ασχολείσαι, οι χρεώσεις συνεχίζουν να συσσωρεύονται. Δεν είναι σπάνιο το φαινόμενο άνθρωποι να επιστρέφουν μετά από χρόνια στη Γερμανία και να βρίσκονται αντιμέτωποι με χρέη που ξεπερνούν ακόμα και τις 20.000 ή 30.000 ευρώ.

Σε τέτοιες περιπτώσεις, η διαδικασία για να διορθωθεί η κατάσταση είναι δύσκολη και χρονοβόρα. Πρέπει να αποδείξεις αναδρομικά ότι έχεις φύγει από τη Γερμανία, ότι δεν κατοικούσες εκεί και ότι είχες διαγραφεί. Μόνο τότε μπορεί να γίνει διαγραφή ή μείωση του ποσού — και αυτό όχι πάντα εύκολα.

Για αυτόν τον λόγο, είναι απολύτως απαραίτητο να ενημερώσεις ενεργά την Krankenkasse ότι αποχωρείς από τη χώρα και να ζητήσεις τη διακοπή της ασφάλισής σου.

Υπάρχει όμως μια σημαντική εξαίρεση που πρέπει να γνωρίζεις. Αν λαμβάνεις επίδομα ανεργίας από τη Γερμανία και κάνεις μεταφορά του στην Ελλάδα (μέσω PDU2), τότε δεν διαγράφεται άμεσα από την ασφάλεια υγείας. Σε αυτή την περίπτωση παραμένεις ασφαλισμένος μέσω του γερμανικού συστήματος για όσο διάστημα λαμβάνεις το επίδομα. Η διακοπή γίνεται μετά τη λήξη της ασφαλιστικής κάλυψης.

Επιπλέον, αν λαμβάνεις επίδομα ανεργίας, έχεις τη δυνατότητα να ζητήσεις το έντυπο S1. Το έγγραφο αυτό είναι πολύ σημαντικό, καθώς σου επιτρέπει να αποδείξεις στην Ελλάδα ότι καλύπτεσαι ασφαλιστικά από τη Γερμανία και να έχεις πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας χωρίς να χάσεις τα δικαιώματά σου.

Η σωστή διαχείριση της ασφάλειας υγείας είναι καθοριστική. Δεν είναι κάτι που «κλείνει μόνο του» και σίγουρα δεν είναι κάτι που πρέπει να αφήσεις για μετά. Αν γίνει λάθος εδώ, οι συνέπειες μπορεί να είναι σοβαρές και οικονομικά επιβαρυντικές.

Μικρό checklist

- Ενημέρωσα την Krankenkasse ότι αποχωρώ από τη Γερμανία
- Ζήτησα επίσημα διακοπή ασφάλισης
- Απάντησα σε τυχόν ερωτηματολόγια που μου στάλθηκαν
- Βεβαιώθηκα ότι δεν συνεχίζουν να τρέχουν χρεώσεις
- Έλεγα αν δικαιούμαι έντυπο S1 (σε περίπτωση επιδόματος ανεργίας)
- Συντόνισα σωστά τη διακοπή με τα υπόλοιπα βήματα αποχώρησης

2.3 Συνταξιοδοτικό θέμα (Deutsche Rentenversicherung)

– Τι γίνεται με τα ένσημά σου

Ένα από τα μεγαλύτερα άγχη όσων φεύγουν από τη Γερμανία είναι τι γίνεται με τα ένσημα και τις συνταξιοδοτικές εισφορές που έχουν πληρώσει όλα αυτά τα χρόνια. Η αλήθεια είναι ότι πρόκειται για ένα θέμα που έχει αλλάξει σημαντικά τα τελευταία χρόνια και χρειάζεται σωστή ενημέρωση.

Όσο εργάζεσαι στη Γερμανία, εσύ και ο εργοδότης σου πληρώνετε υποχρεωτικά εισφορές στο συνταξιοδοτικό σύστημα, μέσω της Deutsche Rentenversicherung. Αυτές οι εισφορές δεν χάνονται και είναι πλήρως κατοχυρωμένες στο όνομά σου.

Στο παρελθόν υπήρχε η δυνατότητα, σε ορισμένες περιπτώσεις, να ζητήσει κάποιος επιστροφή των συνταξιοδοτικών του εισφορών μετά την αποχώρησή του από τη χώρα. Σήμερα, όμως, αυτό στην πράξη δεν είναι πλέον εφικτό για τους περισσότερους, καθώς τα συνταξιοδοτικά χρόνια συνυπολογίζονται μεταξύ των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό σημαίνει ότι ακόμη κι αν δεν έχεις συμπληρώσει τα 60 μήνες ασφάλισης που απαιτούνται στη Γερμανία, δεν χάνεις τα δικαιώματά σου. Αν έχεις εργαστεί και σε άλλη χώρα, όπως η Ελλάδα, τα χρόνια αυτά συνυπολογίζονται. Έτσι, ακόμη και με λίγα χρόνια εργασίας στη Γερμανία, μπορείς να θεμελιώσεις δικαίωμα για γερμανική σύνταξη στο μέλλον.

Με απλά λόγια, το σύστημα λειτουργεί συνδυαστικά: κάθε χώρα λαμβάνει υπόψη της τα χρόνια που έχεις δουλέψει και σε άλλες χώρες της Ε.Ε., ώστε να συμπληρωθούν οι προϋποθέσεις.

Αν θέλεις να έχεις ξεκάθαρη εικόνα πριν φύγεις, καλό είναι να ζητήσεις δύο βασικά έγγραφα από τη Deutsche Rentenversicherung. Το πρώτο είναι το Rentenversicherungsverlauf,

όπου φαίνονται αναλυτικά τα ένησμά σου και οι περίοδοι ασφάλισης. Το δεύτερο είναι το Renteninformation, το οποίο σου δίνει μια εκτίμηση για το ποσό της σύνταξης που δικαιούσαι με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα.

Η Deutsche Rentenversicherung διαθέτει μια αρκετά οργανωμένη και σύγχρονη ψηφιακή πλατφόρμα, μέσω της οποίας μπορείς να έχεις άμεση πρόσβαση στα στοιχεία σου και να ζητήσεις τα απαραίτητα έγγραφα πριν την αποχώρησή σου. Τα έγγραφα αυτά είναι σημαντικά και για την Ελλάδα, καθώς θα χρειαστούν αργότερα για διαδικασίες με τον ΕΦΚΑ.

Ένας μεγάλος μύθος που κυκλοφορεί είναι ότι οι συντάξεις «συμψηφίζονται» και ότι θα πάρεις μόνο μία. Αυτό δεν ισχύει. Στην πράξη, κάθε χώρα σου καταβάλλει ξεχωριστά το μέρος της σύνταξης που σου αναλογεί, με βάση τα χρόνια που εργάστηκες εκεί. Δηλαδή, όταν έρθει η ώρα, θα λάβεις ξεχωριστή σύνταξη από τη Γερμανία και ξεχωριστή από την Ελλάδα.

Όσον αφορά την ηλικία συνταξιοδότησης, υπάρχει η δυνατότητα να λάβεις μειωμένη σύνταξη από τη Γερμανία νωρίτερα, για παράδειγμα από τα 63, εφόσον έχεις συνολικά 35 χρόνια ασφάλισης (σε όλες τις χώρες μαζί). Διαφορετικά, η κανονική ηλικία συνταξιοδότησης διαμορφώνεται συνήθως γύρω στα 67, ανάλογα με το έτος γέννησής σου.

Για περισσότερες πληροφορίες ή για να ζητήσεις τα έγγραφά σου, μπορείς να χρησιμοποιήσεις την επίσημη πλατφόρμα:

www.deutsche-rentenversicherung.de/DRV/DE/Online-Services/informationen_anfordern.html

Επίσης, υπάρχει και ελληνόφωνη υποστήριξη για όσους χρειάζονται βοήθεια: 0049 711 848 15111 ή 0049 711 848 15113 (κάθε Πέμπτη 09:00–13:00).

Μικρό checklist

- Κατανόησα ότι τα ένησμά μου στη Γερμανία δεν χάνονται
- Γνωρίζω ότι τα χρόνια συνυπολογίζονται με άλλες χώρες της Ε.Ε.
- Ζήτησα Rentenversicherungsverlauf πριν φύγω
- Ζήτησα Renteninformation για εκτίμηση σύνταξης
- Κράτησα τα έγγραφα για μελλοντική χρήση στην Ελλάδα
- Γνωρίζω ότι δεν θα πάρω μόνο μία σύνταξη

2.4 Εφορία – Τι προκύπτει όταν φεύγεις από τη Γερμανία

Το φορολογικό κομμάτι είναι από εκείνα τα θέματα που αγχώνουν πολύ κόσμο πριν την επιστροφή στην Ελλάδα. Στην πράξη όμως, για τους περισσότερους μισθωτούς, τα πράγματα είναι πιο απλά απ' όσο νομίζουν. Με το Abmeldung ενημερώνεται και η φορολογική διοίκηση ότι αποχωρείς από τη Γερμανία, και συνήθως δεν χρειάζονται επιπλέον ιδιαίτερες διαδικασίες μόνο και μόνο επειδή έφυγες από τη χώρα. Η βασική λογική του γερμανικού συστήματος είναι ότι όσο έχεις κατοικία ή συνήθη διαμονή στη Γερμανία θεωρείσαι φορολογικός κάτοικος εκεί • όταν αυτά παύουν, κατά κανόνα παύει και η απεριόριστη φορολογική υποχρέωση για το παγκόσμιο εισόδημά σου. ( )

Για έναν εργαζόμενο που είχε μια σχετικά "κανονική" περίπτωση, δηλαδή μισθωτή εργασία χωρίς ιδιαίτερες φορολογικές εκκρεμότητες, χωρίς ελεύθερο επάγγελμα και χωρίς ειδικές πηγές εισοδήματος, συνήθως δεν προκύπτει κάποιο ξεχωριστό μεγάλο φορολογικό δράμα με την αποχώρηση. Δεν σημαίνει ότι η εφορία σε "κυνηγάει" αυτόματα επειδή έφυγες. Σημαίνει όμως ότι, από τη στιγμή που δεν έχεις πλέον κατοικία στη Γερμανία, ό,τι μένει

φορολογικά ανοιχτό αφορά κυρίως εισοδήματα που εξακολουθούν να έχουν σύνδεση με τη Γερμανία. ( )

Εκεί ακριβώς χρειάζεται προσοχή. Αν μετά την αναχώρησή σου συνεχίζεις να έχεις εισόδημα από τη Γερμανία, για παράδειγμα από ενοίκια, από ακίνητο, από επιχειρηματική δραστηριότητα ή σε ορισμένες περιπτώσεις από επενδύσεις και συμμετοχές, τότε μπορεί να εξακολουθεί να υπάρχει φορολογική υποχρέωση στη Γερμανία, έστω και πιο περιορισμένη. Με απλά λόγια, μπορεί να έφυγες από τη χώρα, αλλά αν σου μένει “γερμανικό” εισόδημα πίσω, η εφορία μπορεί να συνεχίσει να σε αφορά. ( )

Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται επίσης όταν υπάρχουν μετοχές, μεγάλα χαρτοφυλάκια, συμμετοχές σε εταιρείες ή άλλη σημαντική περιουσία. Εδώ δεν μιλάμε πια για το απλό κομμάτι ενός μισθωτού που επιστρέφει Ελλάδα, αλλά για περιπτώσεις όπου μπορεί να προκύπτουν πιο σύνθετα ζητήματα, ακόμη και κανόνες αποχώρησης με φορολογικές συνέπειες για συγκεκριμένες συμμετοχές και ορισμένα επενδυτικά προϊόντα. Οι σχετικές διαδικασίες υπάρχουν επίσημα και έχουν μάλιστα επικαιροποιηθεί από το γερμανικό Υπουργείο Οικονομικών, κάτι που δείχνει ότι το θέμα είναι υπαρκτό και σοβαρό για όσους έχουν τέτοιο προφίλ. ( )

Ένα ακόμη σημείο που πρέπει να γνωρίζεις είναι ότι σήμερα υπάρχει πολύ μεγαλύτερη διαφάνεια από ό,τι παλαιότερα. Οι φορολογικές αρχές ανταλλάσσουν πληροφορίες για χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς μέσω του συστήματος CRS, οπότε η λογική “έφυγα και δεν φαίνεται τίποτα” δεν στέκει πλέον. Αυτό δεν σημαίνει ότι όποιος έχει έναν λογαριασμό ή μια επένδυση έχει αυτομάτως πρόβλημα. Σημαίνει όμως ότι αν υπάρχουν εισοδήματα ή περιουσιακά στοιχεία με φορολογική σημασία, αυτά πρέπει να αντιμετωπίζονται σωστά και όχι πρόχειρα. ( )

Για τον περισσότερο κόσμο, λοιπόν, το συμπέρασμα είναι απλό: το φορολογικό θέμα κλείνει σχετικά ομαλά μαζί με την αποχώρηση, αρκεί να μην αφήνεις πίσω σου ενεργές πηγές εισοδήματος ή σύνθετα περιουσιακά στοιχεία που συνεχίζουν να σε συνδέουν με τη Γερμανία. Αν όμως έχεις σπίτι, ενοίκια, σημαντικές επενδύσεις, εταιρικές συμμετοχές ή άλλες ιδιαιτερότητες, τότε το θέμα δεν είναι πια “απλό Abmeldung και τέλος”. Εκεί χρειάζεται έλεγχος, γιατί μπορεί να υπάρχουν δηλώσεις, υποχρεώσεις ή λεπτομέρειες που δεν φαίνονται με την πρώτη ματιά.

Γι’ αυτό και η πιο σωστή συμβουλή είναι η εξής: αν ήσουν μόνο μισθωτός και δεν έχεις κάποια ιδιαίτερη φορολογική εκκρεμότητα, κατά κανόνα δεν χρειάζεται να πανικοβάλλεσαι. Αν όμως έχεις περιουσία, επενδύσεις, έσοδα μετά την αποχώρηση ή οποιοδήποτε πιο σύνθετο φορολογικό προφίλ, τότε πρέπει να μιλήσεις με λογιστή ή φοροτεχνικό που γνωρίζει διασυνοριακές περιπτώσεις Γερμανίας–Ελλάδας. Το παρόν κεφάλαιο είναι καθαρά ενημερωτικό και όχι φορολογική συμβουλή.

Μικρό checklist

- Έκανα σωστά το Abmeldung, ώστε να φαίνεται η αποχώρησή μου
- Επιβεβαίωσα αν έχω ή όχι εισόδημα που συνεχίζει να προέρχεται από τη Γερμανία
- Έλεγχσα αν έχω σπίτι, ενοίκια, μετοχές ή άλλη περιουσία που με κρατά φορολογικά “συνδεδεμένο”
- Δεν θεωρώ ότι η αποχώρηση σημαίνει αυτόματα πλήρη λήξη κάθε φορολογικής υποχρέωσης
- Αν έχω ιδιαιτερότητες,μίλησα με λογιστή πριν ή αμέσως μετά την αναχώρηση

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΟΦΕΛΗ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΟΥ

Σε αυτό το κεφάλαιο θα δεις ποιες οικονομικές δυνατότητες μπορείς να αξιοποιήσεις κατά την αποχώρησή σου από τη Γερμανία και την επιστροφή σου στην Ελλάδα. Δεν πρόκειται για θεωρητικές πληροφορίες, αλλά για πραγματικά εργαλεία και επιλογές που, αν τα γνωρίζεις και τα χειριστείς σωστά, μπορούν να σου εξοικονομήσουν σημαντικά ποσά. Θα καταλάβεις τι δικαιούσαι, ποιες προϋποθέσεις υπάρχουν και πώς με σωστό συντονισμό μπορείς να ενισχύσεις οικονομικά τη μετάβασή σου.

3.1 Επίδομα ανεργίας και PDU2

Ένα από τα σημαντικότερα οικονομικά εργαλεία που μπορεί να έχει κάποιος κατά την επιστροφή του στην Ελλάδα είναι το γερμανικό επίδομα ανεργίας σε συνδυασμό με το έγγραφο PD U2. Χάρη στους ευρωπαϊκούς κανόνες, όποιος πληροί τις προϋποθέσεις μπορεί να συνεχίσει να λαμβάνει το γερμανικό επίδομα ανεργίας ενώ αναζητά εργασία στην Ελλάδα, αρχικά για έως 3 μήνες και, κατόπιν αίτησης, σε ορισμένες περιπτώσεις έως συνολικά 6 μήνες.

Ενώ τυπικά η βασική διάρκεια της μεταφοράς είναι 3 μήνες με δυνατότητα επέκτασης, στην πράξη τους τελευταίους μήνες βλέπουμε όλο και συχνότερα η υπηρεσία να εγκρίνει απευθείας μεταφορά για έως και 6 μήνες. Αυτό δεν σημαίνει ότι είναι εγγυημένο σε κάθε περίπτωση, αλλά είναι κάτι που εμφανίζεται συχνά και αξίζει να το γνωρίζεις.

Για να υπάρχει γενικά δικαίωμα σε Arbeitslosengeld I, πρέπει να έχεις ασφαλιστέα εργασία για τουλάχιστον 12 μήνες μέσα στο σχετικό χρονικό πλαίσιο των τελευταίων 30 μηνών, ενώ για τον υπολογισμό της διάρκειας του δικαιώματος λαμβάνονται υπόψη ασφαλιστέοι χρόνοι μέσα στα τελευταία 5 έτη. Οι περίοδοι μπορούν να αθροίζονται, άρα δεν χρειάζεται να ήταν απαραίτητα στον ίδιο εργοδότη.

Στην πράξη, πολύ σημαντικό ρόλο παίζει και ο λόγος λήξης της εργασιακής σχέσης. Όταν υπάρχει απόλυση από τον εργοδότη, ιδίως χωρίς δική σου υπαιτιότητα, τα πράγματα είναι συνήθως πιο καθαρά. Αντίθετα, σε περίπτωση παραίτησης ή κοινής λύσης συμβολαίου (Aufhebungsvertrag) μπορεί να επιβληθεί Sperrzeit, δηλαδή περίοδος αποκλεισμού για τρεις μήνες, και αυτή η περίοδος επηρεάζει και την πληρωμή του επιδόματος κατά τη μεταφορά του στο εξωτερικό. Η ίδια η Bundesagentur für Arbeit αναφέρει ότι εσωτερικοί περιορισμοί, όπως Sperrzeiten, εξακολουθούν να ισχύουν και κατά την αναζήτηση εργασίας σε άλλη χώρα της Ε.Ε.

Σε περίπτωση που η αποχώρησή σου από την εργασία έγινε με παραίτηση ή μέσω Aufhebungsvertrag, υπάρχει πιθανότητα επιβολής ποινής απόκλεισης από το επίδομα ανεργίας, η οποία συνήθως διαρκεί έως 3 μήνες. Αυτό όμως δεν είναι πάντα δεδομένο, καθώς μπορεί να αποφευχθεί εφόσον υπάρχουν σημαντικοί λόγοι που δικαιολογούν την αποχώρησή σου. Τέτοιοι λόγοι μπορεί να είναι, για παράδειγμα, σοβαροί λόγοι υγείας ή οικογενειακοί λόγοι, όπως το να μετακομίζεις επειδή ο/η σύζυγός σου βρήκε εργασία στην Ελλάδα και ακολουθείς την οικογένεια. Σε κάθε περίπτωση, κάθε υπόθεση εξετάζεται ξεχωριστά από τον φορέα και παίζει καθοριστικό ρόλο το πώς τεκμηριώνονται οι λόγοι αυτοί με τα κατάλληλα δικαιολογητικά. Αν δεν δοθούν επαρκείς αποδείξεις ή δεν γίνουν σωστά οι ενέργειες, υπάρχει πάντα το ενδεχόμενο να επιβληθεί Sperrzeit.

Το πρώτο κρίσιμο βήμα είναι η σωστή και έγκαιρη δήλωση στην Agentur für Arbeit.

Αν γνωρίζεις εγκαίρως ότι λήγει η εργασία σου, πρέπει να δηλωθείς ως *arbeitsuchend* το αργότερο 1 μήνα πριν από τη λήξη και πρέπει να δηλωθείς μέσα σε 3 ημέρες από τότε που έμαθες τη λήξη.

Αν, για παράδειγμα, η απόλυση ισχύει μέχρι 31.05, τότε η πρώτη ημέρα ανεργίας είναι η 01.06. Μέχρι τότε ή το αργότερο εκείνη την ημέρα πρέπει να έχει γίνει η *Arbeitslosmeldung*, γιατί το επίδομα καταβάλλεται το νωρίτερο από την ημέρα που δηλώθηκες άνεργος.

Επίσης, σε περίπτωση που δεν δηλωθείς εγκαίρως στην *Agentur für Arbeit*, μπορεί να υπάρξει επιπλέον ποινή. Συγκεκριμένα, αν δεν παρουσιαστείς μέσα σε 3 ημέρες από τη στιγμή που γνωρίζεις τη λήξη της σύμβασής σου, υπάρχει κίνδυνος να σου επιβληθεί μείωση του επιδόματος, συνήθως περίπου μίας εβδομάδας. Για αυτό είναι πολύ σημαντικό να κινηθείς άμεσα μόλις ενημερωθείς για την απόλυση ή τη λήξη της εργασίας σου, ώστε να μη χάσεις χρήματα χωρίς λόγο.

Αφού εγκριθεί το επίδομα, δεν μπορείς απλώς να φύγεις αμέσως για Ελλάδα και να θεωρείς ότι όλα θα συνεχιστούν αυτόματα. Για την έκδοση του PD U2 υπάρχει κατά κανόνα η λεγόμενη *Wartefrist*: πρέπει να είσαι διαθέσιμος στη γερμανική υπηρεσία απασχόλησης για τουλάχιστον 4 εβδομάδες πριν από την αναχώρηση, ώστε να προηγηθεί πρώτα προσπάθεια εύρεσης εργασίας στη Γερμανία. Η υπηρεσία μπορεί να εγκρίνει νωρίτερη αναχώρηση, αλλά αυτό γίνεται μόνο κατόπιν αίτησης και έγκρισης, όταν δεν είναι ρεαλιστική η άμεση τοποθέτηση στη Γερμανία ή όταν υπάρχουν ειδικοί λόγοι. Άρα, αν μείνουμε στο ίδιο παράδειγμα και η ανεργία σου ξεκινά στις 01.06, κατά κανόνα το νωρίτερο χρονικό σημείο για μεταφορά με PD U2 θα είναι μετά την παρέλευση των 4 εβδομάδων, δηλαδή περίπου από 01.07, εκτός αν η *Agentur für Arbeit* εγκρίνει συντομότερη αναχώρηση.

Μόλις εκδοθεί το PD U2, μπορείς να φύγεις για την Ελλάδα και να συνεχίσεις να λαμβάνεις το γερμανικό επίδομα όσο αναζητάς εργασία. Η βασική διάρκεια είναι έως 3 μήνες από την ημερομηνία αναχώρησης, ενώ μπορεί να ζητηθεί παράταση έως συνολικά 6 μήνες. Η αίτηση για παράταση πρέπει να έχει υποβληθεί το αργότερο μέχρι την τελευταία ημέρα του αρχικού τριμήνου και ενώ εξακολουθείς να βρίσκεσαι στο εξωτερικό. Όπως αναφέραμε αρχικά, υπάρχει ενδεχόμενο από την αρχή να σου εγκριθεί το χρονικό διάστημα των 6 μηνών.

Ένα από τα πιο σημαντικά πρακτικά σημεία είναι τι γίνεται όταν φτάσεις στην Ελλάδα. Για να μη χαθεί το δικαίωμα από την πρώτη ημέρα της μεταφοράς, πρέπει να παρουσιαστείς στην αρμόδια υπηρεσία απασχόλησης στην Ελλάδα μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία. Σύμφωνα με τους ευρωπαϊκούς κανόνες, η εγγραφή στο κράτος όπου θα αναζητήσεις εργασία πρέπει να γίνει μέσα σε 7 ημέρες από την αναχώρηση • διαφορετικά, η πληρωμή ξεκινά από την ημερομηνία εγγραφής και όχι αναδρομικά από την ημέρα που έφυγες.

Αυτό σημαίνει ότι αν φύγεις, για παράδειγμα, στις 01.07, θα πρέπει μέσα στις επόμενες ημέρες και πάντως εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας να παρουσιαστείς στον ΔΥΠΑ στην Ελλάδα, ώστε να ενημερωθεί η γερμανική πλευρά και να συνεχιστεί σωστά η πληρωμή. Ακόμα κι αν το έγγραφο PD U2 καθυστερήσει να φτάσει ταχυδρομικά στη νέα σου διεύθυνση, η γερμανική υπηρεσία αναφέρει ρητά ότι η προθεσμία εγγραφής στο εξωτερικό εξακολουθεί να ισχύει.

Σημαντικό επίσης είναι ότι όσο λαμβάνεις γερμανικό επίδομα ανεργίας, η ασφαλιστική κάλυψη δεν σταματά αυτόματα. Αν επιστρέφεις στην Ελλάδα με μεταφορά επιδόματος, το ασφαλιστικό κομμάτι πρέπει να συντονιστεί σωστά με την *Krankenkasse* σου και, όπου χρειάζεται, με το έντυπο S1 ή την ευρωπαϊκή κάρτα υγείας, ώστε να μπορείς να

αποδεικνύεις το ασφαλιστικό σου πλαίσιο στην Ελλάδα. Το σχετικό ευρωπαϊκό πλαίσιο προβλέπει ότι όταν μεταφέρεις το επίδομα σε άλλο κράτος μέλος, συνεχίζεις να υπάγεσαι στο σύστημα του κράτους που σου καταβάλλει την παροχή.

Ως προς το ποσό, το Arbeitslosengeld I αντιστοιχεί συνήθως στο 60% του υπολογιζόμενου καθαρού ποσού αναφοράς και ανεβαίνει στο 67% αν εσύ ή ο/η σύζυγός σου έχετε τουλάχιστον ένα παιδί με την έννοια του γερμανικού φορολογικού δικαίου. Η βάση υπολογισμού προκύπτει από τις αποδοχές των τελευταίων 12 μηνών που ήταν ασφαλιστέες στην ασφάλιση ανεργίας. ( )

Το βασικό συμπέρασμα είναι ότι το PD U2 μπορεί πραγματικά να λειτουργήσει ως οικονομική γέφυρα για την επιστροφή σου στην Ελλάδα, αλλά μόνο αν γίνει σωστός συντονισμός. Πρώτα πρέπει να έχεις κατοχυρώσει το δικαίωμα στο επίδομα, μετά να συνεννοηθείς σωστά με την Agentur für Arbeit για το PD U2 και μόνο ύστερα να οργανώσεις την αναχώρησή σου. Αν φύγεις βιαστικά χωρίς να έχουν κλείσει αυτά τα βήματα ή χωρίς ειδική έγκριση, υπάρχει κίνδυνος να χαθεί χρόνος, χρήμα ή ακόμα και το ίδιο το δικαίωμα.

Ένα συχνό θέμα: «Ο εργοδότης δεν μου δίνει απόλυση»

Ένα από τα πιο συχνά ζητήματα που προκύπτουν πριν την αποχώρηση από τη Γερμανία είναι το εξής: πολλοί εργαζόμενοι περιμένουν από τον εργοδότη να τους απολύσει ώστε να έχουν δικαίωμα σε επίδομα ανεργίας — όμως αυτό δεν είναι υποχρεωτικό.

Στην πραγματικότητα, ο εργοδότης δεν έχει καμία υποχρέωση να σε απολύσει. Αντίθετα, ειδικά οι Γερμανοί εργοδότες είναι συχνά διστακτικοί στο να προχωρήσουν σε απόλυση χωρίς σοβαρό λόγο, καθώς θέλουν να αποφύγουν νομικές εμπλοκές ή πιθανές απαιτήσεις από την πλευρά του εργαζομένου.

Αυτό σημαίνει ότι αν εσύ θέλεις να φύγεις, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να σου ζητηθεί να παραιτηθείς.

Σε αυτή την περίπτωση, τα πράγματα χρειάζονται προσοχή. Μια απλή παραίτηση μπορεί να οδηγήσει σε Sperrzeit (μπλοκάρισμα επιδόματος), εκτός αν υπάρχουν σοβαροί λόγοι που τη δικαιολογούν. Τέτοιοι λόγοι μπορεί να είναι θέματα υγείας ή οικογενειακές καταστάσεις, όπως το να μετακομίζεις επειδή ο/η σύζυγός σου βρήκε εργασία στην Ελλάδα.

Μια άλλη λύση που συναντάται συχνά είναι το Aufhebungsvertrag (συμφωνία λύσης σύμβασης). Σε αυτή την περίπτωση, η αποχώρηση γίνεται κοινή συναινέσει, αλλά είναι πολύ σημαντικό το πώς θα διατυπωθεί το έγγραφο. Ιδανικά, θα πρέπει να φαίνεται ότι η λύση της σύμβασης ήταν ουσιαστικά αναπόφευκτη (δηλαδή ότι θα υπήρχε έτσι κι αλλιώς απόλυση), ώστε να μειωθεί ή να αποφευχθεί το ενδεχόμενο Sperrzeit.

Σε κάθε περίπτωση, δεν υπάρχει μία λύση που να ισχύει για όλους. Κάθε κατάσταση εξετάζεται διαφορετικά από τον φορέα και παίζει καθοριστικό ρόλο το πώς θα παρουσιαστούν τα στοιχεία και τα δικαιολογητικά. Για αυτόν τον λόγο, πριν πάρεις οποιαδήποτε απόφαση (παραίτηση ή υπογραφή Aufhebungsvertrag), είναι σημαντικό να έχεις πρώτα ενημερωθεί σωστά ή να έχεις μιλήσει με τον αρμόδιο φορέα.

Το βασικό που πρέπει να κρατήσεις είναι ότι το να “περιμένεις απόλυση” δεν είναι πάντα ρεαλιστικό σενάριο στη Γερμανία. Χρειάζεται να γνωρίζεις τις εναλλακτικές σου και να κινηθείς έξυπνα, ώστε να μη χάσεις το δικαίωμα στο επίδομα ανεργίας.

- Δήλωσα εγκαίρως ότι αναζητώ εργασία (arbeitsuchend)
- Δηλώθηκα άνεργος (arbeitslos) το αργότερο την πρώτη ημέρα ανεργίας
- Επιβεβαίωσα ότι έχω τις απαιτούμενες ασφαλιστές περιόδους για ALG I
- Γνωρίζω ότι ο τρόπος λύσης συνεργασίας με τον εργοδότη (απόλυση ή παραίτηση), επηρεάζει και αν θα πάρω το επίδομα ανεργίας και για πόσο χρονικό διάστημα
- Περίμενα ή συνεννοήθηκα για την υποχρεωτική περίοδο των 4 εβδομάδων πριν από την αναχώρηση
- Έγινε πρώτα η έγκριση του επιδόματος και μετά η αίτηση για PD U2
- Δήλωσα σωστά τη νέα μου διεύθυνση και την ημερομηνία αναχώρησης στο PDU 2
- Παρουσιάστηκα εγκαίρως στον ΔΥΠΑ στην Ελλάδα (7 ημέρες)
- Έλεγα το θέμα της ασφάλειας υγείας και, αν χρειάζεται, του S1
- Δεν βασίστηκα σε προφορικές πληροφορίες, αλλά σε συνεννόηση με τον αρμόδιο φορέα

3.2 PD U1 – Το έγγραφο που «μεταφέρει» το εργασιακό χρόνο

Το PD U1 είναι ένα πολύ σημαντικό έγγραφο που αφορά τον χρόνο εργασίας σου στη Γερμανία. Ουσιαστικά, πρόκειται για μια επίσημη βεβαίωση που πιστοποιεί τις περιόδους ασφάλισης και εργασίας σου, και σου επιτρέπει να «μεταφέρεις» αυτά τα δικαιώματα σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως η Ελλάδα.

Με απλά λόγια, το PD U1 χρησιμοποιείται όταν δεν πληροίς τις προϋποθέσεις για επίδομα ανεργίας στην Ελλάδα και θέλεις να χρησιμοποιήσεις τον χρόνο που δούλεψες Γερμανία για να θεμελιώσεις δικαίωμα επιδόματος ανεργίας στην Ελλάδα. Δηλαδή, αν σου λείπουν ένσημα ή χρόνος ασφάλισης στην Ελλάδα, μπορείς να τα συμπληρώσεις μέσω του χρόνου που εργάστηκες στη Γερμανία.

Ένα απλό παράδειγμα για να το καταλάβεις:

Έστω ότι επιστρέφεις στην Ελλάδα και βρίσκεις εργασία. Δουλεύεις για 7 μήνες, αλλά στη συνέχεια απολύεσαι. Με βάση μόνο αυτόν τον χρόνο στην Ελλάδα, δεν δικαιούσαι επίδομα ανεργίας, γιατί δεν πληροίς τις απαραίτητες προϋποθέσεις.

Σε αυτή την περίπτωση, χρησιμοποιείς το PD U1, το οποίο αποδεικνύει ότι έχεις εργαστεί, για παράδειγμα, 7 μήνες στη Γερμανία. Ο χρόνος αυτός συνυπολογίζεται με τον χρόνο εργασίας στην Ελλάδα και έτσι μπορείς να καλύψεις τα απαιτούμενα ένσημα και να αποκτήσεις τελικά δικαίωμα για επίδομα ανεργίας.

Είναι ιδιαίτερα χρήσιμο σε περιπτώσεις όπου:

- Δεν δικαιούσαι γερμανικό επίδομα ανεργίας
- Δεν έχεις αρκετό χρόνο εργασίας σε μία χώρα
- Θέλεις να αυξήσεις τη διάρκεια ή το δικαίωμα επιδόματος στην Ελλάδα

Η αίτηση για το PD U1 μπορεί να γίνει σχετικά εύκολα στον γερμανικό φορέα Agentur für Arbeit, ακόμα και online, μέσω του αρμόδιου φορέα. Στη συνέχεια, το έγγραφο αποστέλλεται σε εσένα ή απευθείας στην αρμόδια υπηρεσία της χώρας όπου θα το χρησιμοποιήσεις.

Ένα πολύ σημαντικό σημείο είναι ότι για να εκδοθεί σωστά το PD U1, πρέπει να υπάρχουν καταγεγραμμένα και δηλωμένα τα στοιχεία της εργασίας σου. Αυτό σημαίνει ότι οι

εργοδότες σου στη Γερμανία πρέπει να έχουν αποστείλει τα απαραίτητα στοιχεία (όπως περιόδους απασχόλησης και εισφορές). Αν υπάρχουν κενά ή ελλείψεις, μπορεί να υπάρξουν καθυστερήσεις ή προβλήματα στην έκδοση.

Για αυτόν τον λόγο, καλό είναι πριν φύγεις από τη Γερμανία να έχεις μια εικόνα ότι όλα τα στοιχεία σου είναι σωστά δηλωμένα και να κρατήσεις βασικά έγγραφα, όπως συμβάσεις ή μισθολογικά στοιχεία.

Το PD U1 δεν σου δίνει άμεσα χρήματα, όπως το PD U2, αλλά είναι εξίσου σημαντικό γιατί σου δίνει τη δυνατότητα να αξιοποιήσεις τον χρόνο εργασίας σου και να μη χαθεί. Είναι ουσιαστικά η «γέφυρα» που ενώνει το ασφαλιστικό σου ιστορικό μεταξύ των χωρών.

Μικρό checklist

- Γνωρίζω τι είναι το PD U1 και πότε το χρειάζομαι
- Έκανα αίτηση για την έκδοσή του (ιδανικά πριν ή αμέσως μετά την αποχώρηση)
- Επιβεβαίωσα ότι οι εργοδότες μου έχουν δηλώσει σωστά τα στοιχεία εργασίας
- Κράτησα βασικά έγγραφα (μισθούς, συμβάσεις) σε περίπτωση ελέγχου
- Ξέρω ότι μπορώ να το χρησιμοποιήσω στην Ελλάδα για επίδομα ανεργίας
- Δεν το συγχέω με το PD U2 (είναι διαφορετικό εργαλείο)

3.3 Πιστοποιητικό μετοικεσίας – Μεταφορά αυτοκινήτου & οικοσκευής

Το πιστοποιητικό μετοικεσίας είναι ένα πολύ σημαντικό εργαλείο αν σκοπεύεις να επιστρέψεις στην Ελλάδα και να μεταφέρεις μαζί σου αυτοκίνητο ή οικοσκευή. Ουσιαστικά, πρόκειται για ένα επίσημο έγγραφο που αποδεικνύει ότι μεταφέρεις τη μόνιμη κατοικία σου από τη Γερμανία στην Ελλάδα, και σου δίνει τη δυνατότητα να αποφύγεις τα τέλη εκτελωνισμού σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Στην πράξη, το μεγαλύτερο ενδιαφέρον αφορά το αυτοκίνητο. Αν δεν υπάρχει πιστοποιητικό μετοικεσίας, η εισαγωγή οχήματος στην Ελλάδα μπορεί να συνοδεύεται από σημαντικά κόστη, τα οποία πολλές φορές είναι αρκετά υψηλά και εξαρτώνται από το μοντέλο, την αξία και τα χαρακτηριστικά του αυτοκινήτου. Για αυτόν τον λόγο, πριν πάρεις την απόφαση να κατεβάσεις όχημα από τη Γερμανία, είναι πολύ σημαντικό να μιλήσεις πρώτα με έναν εκτελωνιστή, ώστε να έχεις ξεκάθαρη εικόνα για το τι σε περιμένει οικονομικά.

Υπάρχουν επίσης περιπτώσεις όπου ορισμένα οχήματα δεν συμφέρει ή ακόμα και δεν επιτρέπεται να εισαχθούν εύκολα χωρίς τη διαδικασία μετοικεσίας. Με το πιστοποιητικό, όμως, μπορείς να εισάγεις όχημα υπό ειδικές προϋποθέσεις που διαφορετικά δεν θα ίσχυαν.

Η διαδικασία γίνεται μέσω του ελληνικού προξενείου στη Γερμανία και μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε πριν φύγεις είτε μετά την επιστροφή σου. Ωστόσο, αν γίνει από την Ελλάδα, τότε θα πρέπει να απευθυνθείς στα αρμόδια γραφεία του Υπουργείου Εξωτερικών (π.χ. σε Αθήνα ή Θεσσαλονίκη), τα οποία μεσολαβούν με το προξενείο. Σε αυτή την περίπτωση, η διαδικασία συνήθως καθυστερεί περισσότερο.

Για να μπορέσεις να εκδώσεις το πιστοποιητικό, υπάρχουν βασικές προϋποθέσεις. Θα

πρέπει να αποδείξεις ότι διέμενες στη Γερμανία τουλάχιστον τα τελευταία δύο χρόνια πριν την αναχώρησή σου και ότι το αυτοκίνητο βρίσκεται στην κατοχή σου για τουλάχιστον 6 μήνες πριν τη μεταφορά. Η αίτηση μπορεί να γίνει έως και δύο χρόνια μετά την αποχώρησή σου από τη Γερμανία, ενώ για συνταξιούχους το χρονικό περιθώριο μπορεί να φτάσει τα τρία χρόνια.

Η λίστα των δικαιολογητικών είναι εκτενής και χρειάζεται σωστή προετοιμασία. Ενδεικτικά περιλαμβάνει:

- άδεια κυκλοφορίας (μικρή και μεγάλη)
- δίπλωμα οδήγησης
- αποδεικτικά από ασφάλεια υγείας και συνταξιοδοτικό φορέα για την διάρκεια ασφάλισης στη Γερμανία
- τις τελευταίες 6 μισθοδοσίες
- στοιχεία έναρξη/λήξη δραστηριότητας αν ήσουν ελεύθερος επαγγελματίας
- αναλυτική βεβαίωση κατοικίας (erweiterte Meldebescheinigung)
- Abmeldung
- Μισθωτήριο
- καθώς και αποδεικτικά κατοικίας όπως λογαριασμούς ρεύματος ή τηλεφώνου για τα τελευταία δύο χρόνια
- Αν λάμβανες επίδομα ανεργίας, θα χρειαστεί και απόδειξη ότι αυτό έχει ολοκληρωθεί

Εδώ χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή σε τρία σημεία. Πρώτον, αν σκοπεύεις να αξιοποιήσεις και το επίδομα ανεργίας με μεταφορά μέσω PD U2, συνήθως θα πρέπει πρώτα να έχει ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία και να υπάρχει σχετική βεβαίωση ολοκλήρωσης. Δεύτερον, η απαλλαγή από τέλη εκτελωνισμού συνοδεύεται από δεσμεύσεις. Το όχημα πρέπει να παραμείνει στην κατοχή σου για τουλάχιστον ένα έτος, ενώ αν το πουλήσεις μέσα στα επόμενα χρόνια (συνήθως έως 5), ενδέχεται να σου ζητηθεί να επιστρέψεις μέρος των φόρων που δεν πλήρωσες.

Τρίτον είναι ο σωστός συντονισμός με το Abmeldung. Όπως αναφέρθηκε και νωρίτερα, το Abmeldung εκδίδεται πολύ κοντά στην ημερομηνία αναχώρησής σου, έως και 7 ημέρες πριν φύγεις, και αποτελεί βασικό έγγραφο για τη διαδικασία της μετοικεσίας.

Αυτό σημαίνει ότι ο χρόνος που έχεις στη διάθεσή σου για να το αξιοποιήσεις είναι περιορισμένος. Θα πρέπει να συντονίσεις σωστά το ραντεβού σου με το προξενείο, ώστε να μπορέσεις να καταθέσεις εγκαίρως τον φάκελό σου μαζί με το Abmeldung.

Εδώ υπάρχει μια πρακτική δυσκολία: τα προξενεία δεν έχουν πάντα άμεση διαθεσιμότητα στα ραντεβού, και πολλές φορές οι ημερομηνίες είναι κλεισμένες αρκετά νωρίτερα. Για αυτόν τον λόγο, χρειάζεται να κινηθείς εγκαίρως, να έχεις ήδη έτοιμο τον φάκελό σου και να έχεις προγραμματίσει τα βήματά σου, ώστε να μη βρεθείς με το Abmeldung στα χέρια αλλά χωρίς διαθέσιμο ραντεβού.

Ο σωστός προγραμματισμός σε αυτό το σημείο μπορεί να σου γλιτώσει σημαντικές καθυστερήσεις και περιττό άγχος.

Τέλος, είναι σημαντικό να γνωρίζεις ότι το δικαίωμα μετοικεσίας παρέχεται ουσιαστικά μία φορά στη ζωή σου, γι' αυτό και χρειάζεται σωστός σχεδιασμός για να το αξιοποιήσεις με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Το κόστος για την έκδοση του στο Προξενείο είναι 120 €.

▲ Ένας μεγάλος μύθος

Πολλοί πιστεύουν ότι για να εκδόσεις πιστοποιητικό μετοικεσίας πρέπει απαραίτητα να έχεις γίνει φορολογικός κάτοικος εξωτερικού.

Αυτό δεν ισχύει.

Η φορολογική κατοικία είναι διαφορετική διαδικασία και δεν αποτελεί προϋπόθεση για τη μετοικεσία. Αυτό που εξετάζεται είναι αν μπορείς να αποδείξεις τη μόνιμη διαμονή σου στο εξωτερικό για το απαιτούμενο χρονικό διάστημα, μέσω των αντίστοιχων δικαιολογητικών. Στην πράξη, πολλοί κάνουν τη διαδικασία μετοικεσίας χωρίς να έχουν αλλάξει φορολογική κατοικία, αρκεί να πληρούν τις υπόλοιπες προϋποθέσεις και να μπορούν να αποδείξουν τη διαμονή τους στη Γερμανία.

Γι' αυτό είναι σημαντικό να μη μπερδεύεις τις δύο διαδικασίες και να μην καθυστερείς άσκοπα τη μετοικεσία επειδή θεωρείς ότι πρέπει πρώτα να ολοκληρώσεις φορολογικά βήματα που δεν είναι απαραίτητα.

▲ Προσοχή – Πληρότητα φακέλου

Ένα από τα πιο συχνά προβλήματα που συναντάμε είναι το εξής: πολλοί θεωρούν ότι μπορούν να προχωρήσουν στη διαδικασία χωρίς πλήρη δικαιολογητικά. Συχνά ακούμε περιπτώσεις όπως «δεν έχω μισθωτήριο γιατί έμμεσα φιλοξενούμενος», «δεν ήταν στο όνομά μου το ρεύμα ή το τηλέφωνο» ή γενικά ότι λείπουν αποδεικτικά διαμονής. Σε αυτές τις περιπτώσεις, πρέπει να γνωρίζεις ότι κατά πάσα πιθανότητα το ελληνικό προξενείο δεν θα δεχτεί την αίτησή σου επειδή τα κριτήρια είναι αρκετά αυστηρά. Η διαδικασία της μετοικεσίας βασίζεται στην πλήρη και ξεκάθαρη απόδειξη της διαμονής σου στο εξωτερικό και αν υπάρχουν κενά ή ελλείψεις, ο φάκελος απορρίπτεται ή καθυστερεί σημαντικά.

Για αυτό είναι πολύ σημαντικό να έχεις έναν ολοκληρωμένο φάκελο με συνεχή και επαρκή αποδεικτικά για όλο το χρονικό διάστημα που απαιτείται. Δεν αρκεί να έχεις “μερικά” έγγραφα — πρέπει να υπάρχει συνοχή και συνέχεια.

Αν δεις από νωρίς ότι σου λείπουν βασικά δικαιολογητικά και δεν μπορείς να τα συμπληρώσεις, σε πολλές περιπτώσεις θα σε εξυπηρετήσει περισσότερο να εξετάσεις άλλες επιλογές, όπως το να πουλήσεις το όχημα στη Γερμανία, παρά να μπεις σε μια διαδικασία που θα σου κοστίσει χρόνο, χρήμα και ταλαιπωρία χωρίς εγγυημένο αποτέλεσμα.

▲ Πότε γίνεται η διαγραφή του αυτοκινήτου από τη Γερμανία

Η διαγραφή του αυτοκινήτου από τη Γερμανία δεν γίνεται αυτόματα όταν το φέρεις στην Ελλάδα, αλλά μόνο αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία στην ελληνική πλευρά. Συγκεκριμένα, αφού ολοκληρωθεί ο εκτελωνισμός και εκδοθεί η ελληνική άδεια κυκλοφορίας, τότε πρέπει να ενημερωθεί η αρμόδια υπηρεσία στη Γερμανία (Kfz Zulassungsstelle).

Για να γίνει αυτό, αποστέλλεις την άδεια κυκλοφορίας και φωτογραφίες από τις γερμανικές πινακίδες, τις οποίες κρατάς αλλά πρέπει πρώτα να τις «αχρηστεύσεις» αφαιρώντας το αυτοκόλλητο (Aufkleber). Με αυτόν τον τρόπο δηλώνεται επίσημα ότι το όχημα δεν κυκλοφορεί πλέον στη Γερμανία.

Η διαγραφή του οχήματος ισχύει αναδρομικά από την ημερομηνία που δηλώθηκε και

ταξινομήθηκε στην Ελλάδα. Αυτό είναι σημαντικό γιατί από εκείνη τη στιγμή ενημερώνεται και η ασφάλεια αυτοκινήτου στη Γερμανία.

Σε περίπτωση που έχεις πληρώσει ασφάλεια ή τέλη κυκλοφορίας για μεγαλύτερο διάστημα από αυτό που τελικά χρησιμοποιήθηκε, υπάρχει επιστροφή χρημάτων. Τα ποσά επιστρέφονται τόσο από την ασφάλεια όσο και από τα τέλη κυκλοφορίας.

Για αυτόν τον λόγο είναι πολύ σημαντικό να υπάρχει ενεργός τραπεζικός λογαριασμός στη Γερμανία ή σε ευρωπαϊκή τράπεζα, ώστε να μπορέσουν να γίνουν οι επιστροφές χωρίς πρόβλημα.

Μικρό checklist

- Εξέτασα αν με συμφέρει να φέρω το αυτοκίνητο από Γερμανία
- Μίλησα με εκτελωνιστή για εκτίμηση κόστους
- Ελέγξα αν πληρώ τις προϋποθέσεις (2 χρόνια διαμονή, 6 μήνες κατοχή οχήματος)
- Συγκέντρωσα όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά
- Αποφάσισα αν θα κάνω τη διαδικασία από Γερμανία ή Ελλάδα
- Έλαβα υπόψη τις δεσμεύσεις μετά την εισαγωγή του οχήματος
- Συντόνισα τη διαδικασία με άλλα θέματα (π.χ. επίδομα ανεργίας)
- Τακτοποίησες την διαγραφή του αυτοκινήτου στη Γερμανία και εξασφάλισες επιστροφή ασφάλιστρων και τέλη κυκλοφορίας

3.4 Φορολογικό πλεονέκτημα επιστροφής – Μείωση φόρου έως 50%

Ένα από τα μεγαλύτερα οικονομικά πλεονεκτήματα που μπορείς να αξιοποιήσεις με την επιστροφή σου στην Ελλάδα είναι η δυνατότητα για 50% μείωση φορολογίας για έως 7 έτη. Πρόκειται για ένα ειδικό καθεστώς που έχει θεσπιστεί για να ενθαρρύνει τον επαναπατρισμό Ελλήνων και την επιστροφή εργαζομένων από το εξωτερικό.

Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι το 50% του εισοδήματός σου από εργασία ή επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα απαλλάσσεται από φόρο εισοδήματος και εισφορά αλληλεγγύης. Είναι ένα τεράστιο πλεονέκτημα που μπορεί να κάνει πολύ μεγάλη διαφορά στο καθαρό σου εισόδημα τα πρώτα χρόνια επιστροφής.

Για να μπορέσεις να ενταχθείς σε αυτό το καθεστώς, υπάρχουν συγκεκριμένες βασικές προϋποθέσεις. Η πιο σημαντική είναι ότι πρέπει να έχεις υπάρξει φορολογικός κάτοικος εξωτερικού τα προηγούμενα χρόνια (τουλάχιστον 5 από τα τελευταία 6 έτη πριν την επιστροφή σου). Αν δεν έχεις ήδη ολοκληρώσει τη διαδικασία μεταφοράς φορολογικής κατοικίας, μπορείς να τη δρομολογήσεις πριν την επιστροφή σου — και είναι κάτι που αξίζει σοβαρά να εξετάσεις, γιατί πρόκειται για προνόμιο που δεν θέλεις να χάσεις.

Επιπλέον, θα πρέπει να μεταφέρεις τη φορολογική σου κατοικία στην Ελλάδα, να

Ξεκινήσεις εργασία (ως μισθωτός ή ελεύθερος επαγγελματίας) και να δηλώσεις ότι θα παραμείνεις στη χώρα για τουλάχιστον δύο χρόνια. Η διαδικασία γίνεται ηλεκτρονικά μέσω της πλατφόρμας της ΑΑΔΕ και απαιτεί την υποβολή συγκεκριμένων δικαιολογητικών που αποδεικνύουν τη φορολογική σου κατοικία στο εξωτερικό.

Ένα σημαντικό επιπλέον όφελος είναι ότι, σε αυτό το καθεστώς, δεν λαμβάνονται υπόψη ορισμένα τεκμήρια (όπως κατοικία και αυτοκίνητο) για τον υπολογισμό του εισοδήματος, κάτι που μειώνει ακόμη περισσότερο την φορολογική επιβάρυνση.

Το βασικό που πρέπει να κρατήσεις είναι ότι πρόκειται για ένα ισχυρό εργαλείο που μπορεί να σου δώσει σημαντική οικονομική ανάσα τα πρώτα χρόνια στην Ελλάδα. Ωστόσο, επειδή υπάρχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις και διαδικασίες, είναι πολύ σημαντικό να κινηθείς σωστά και έγκαιρα — ιδανικά με τη βοήθεια λογιστή που γνωρίζει το συγκεκριμένο καθεστώς.

Μικρό checklist

- Ελέγχω αν πληρώ την προϋπόθεση φορολογικής κατοικίας εξωτερικού
- Δρομολογώ (αν χρειάζεται) τη μεταφορά φορολογικής κατοικίας πριν επιστρέψω
- Βεβαιώνομαι ότι θα ξεκινήσω εργασία ή δραστηριότητα στην Ελλάδα
- Υποβάλλω αίτηση μέσω ΑΑΔΕ
- Συγκεντρώνω τα απαραίτητα δικαιολογητικά
- Συμβουλευόμαι λογιστή για σωστή ένταξη στο καθεστώς, έτσι ώστε να έχω φοροελάφρυνση

3.5 Συνολικά οικονομικά οφέλη – μια απλή εκτίμηση

Αν αξιοποιήσεις σωστά τις βασικές δυνατότητες που έχεις κατά την επιστροφή σου, το συνολικό οικονομικό όφελος μπορεί να είναι πολύ μεγαλύτερο απ' όσο φαντάζεσαι. Για παράδειγμα, αν λάβεις επίδομα ανεργίας από τη Γερμανία για 6 μήνες με ένα ποσό γύρω στα 1.400€, αυτό αντιστοιχεί σε περίπου 8.400€. Αν παράλληλα, μέσω πιστοποιητικού μετοικεσίας, εξοικονομήσεις περίπου 2.000€ από τέλη εκτελωνισμού, το όφελος ανεβαίνει ήδη στα 10.000€.

Το μεγαλύτερο όμως πλεονέκτημα προκύπτει από τη μείωση φόρου 50% για 7 χρόνια στην Ελλάδα. Αν υποθέσουμε ένα ετήσιο εισόδημα 20.000€ και έναν μέσο φόρο περίπου 20%, τότε μιλάμε για εξοικονόμηση περίπου 2.000€ τον χρόνο, δηλαδή συνολικά περίπου 14.000€ σε βάθος 7ετίας.

Συνολικά, σε ένα απλό και ρεαλιστικό σενάριο, μπορείς να έχεις όφελος που ξεπερνά τις 20.000€.

Το συμπέρασμα είναι ότι η επιστροφή δεν είναι μόνο μια συναισθηματική απόφαση, αλλά μπορεί να γίνει και μια πολύ σωστά οργανωμένη οικονομική κίνηση — αρκεί να γνωρίζεις τι δικαιούσαι και να κινηθείς έγκαιρα.

Λοιπές διαδικασίες

4. ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΛΕΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

4.1 Ενοίκιο (Kündigung Wohnung)

Ένα από τα πιο σημαντικά συμβόλαια που πρέπει να διαχειριστείς σωστά πριν φύγεις από τη Γερμανία είναι το ενοίκιο του σπιτιού σου. Το πρώτο πράγμα που πρέπει να ελέγξεις είναι η Kündigungsfrist, δηλαδή η προθεσμία καταγγελίας του συμβολαίου. Στις περισσότερες περιπτώσεις είναι 3 μήνες, αλλά αυτό εξαρτάται πάντα από το τι αναγράφεται στο συμβόλαιό σου.

Η Kündigung πρέπει να γίνει σωστά και εγγράφως, είτε προς τη Hausverwaltung είτε απευθείας στον ιδιοκτήτη. Αν δεν τηρηθεί σωστά η διαδικασία ή η προθεσμία, υπάρχει κίνδυνος να συνεχίσεις να χρεώνεσαι ενοίκια ακόμα κι αν έχεις φύγει από το σπίτι. Κατά την αποχώρησή σου, θα πρέπει να παραδώσεις το ακίνητο στην κατάσταση που το παρέλαβες. Αυτό βασίζεται στο πρωτόκολλο παράδοσης (Übergabeprotokoll) που είχε γίνει όταν μπήκες στο σπίτι. Αν υπάρχουν φθορές ή ζημιές πέρα από τη φυσιολογική χρήση, τότε αυτές μπορεί να οδηγήσουν σε κρατήσεις από την εγγύηση.

Τι γίνεται με την εγγύηση;

Η εγγύηση (Kaution), που συνήθως αντιστοιχεί σε 2-3 ενοίκια, δεν επιστρέφεται άμεσα. Στη Γερμανία είναι απολύτως φυσιολογικό να καθυστερεί η επιστροφή της έως και 6 μήνες, καθώς ο διαχειριστής ή ο ιδιοκτήτης πρέπει πρώτα να υπολογίσει τα κοινόχρηστα (Nebenkosten) και να δει αν υπάρχουν οφειλές ή αν προκύπτει επιστροφή χρημάτων. Σε αρκετές περιπτώσεις, ειδικά όταν καθυστερεί ο τελικός υπολογισμός, η επιστροφή μπορεί να φτάσει ακόμα και τον έναν χρόνο. Αυτό σημαίνει ότι δεν πρέπει να υπολογίζεις αυτά τα χρήματα άμεσα για τα πρώτα σου βήματα στην Ελλάδα.

Επίσης, είναι σημαντικό να γνωρίζεις ότι ο ιδιοκτήτης έχει δικαίωμα να κρατήσει μέρος της εγγύησης προσωρινά μέχρι να ξεκαθαρίσει πλήρως η κατάσταση των κοινόχρηστων. Αν υπάρχουν ζημιές ή εκκρεμότητες, μπορεί να γίνουν κρατήσεις. Αντίθετα, σε περίπτωση που προκύπτει θετικό υπόλοιπο (Gutschrift), μπορεί να λάβεις και επιπλέον επιστροφή. Υπάρχουν όμως και περιπτώσεις όπου ο ιδιοκτήτης ή ο διαχειριστής καθυστερεί αδικαιολόγητα ή δεν επιστρέφει την εγγύηση. Σε αυτές τις περιπτώσεις, δυστυχώς, η επίλυση συχνά απαιτεί νομική παρέμβαση, κάτι που σημαίνει επιπλέον κόστος και ταλαιπωρία. Για αυτό είναι σημαντικό να κρατάς όλα τα έγγραφα και αποδεικτικά που σχετίζονται με την παράδοση του σπιτιού.

Κι αν θέλεις να κρατήσεις το σπίτι;

Αρκετοί σκέφτονται να κρατήσουν το σπίτι σε περίπτωση που η επιστροφή στην Ελλάδα δεν εξελιχθεί όπως περιμένουν και θελήσουν να επιστρέψουν στη Γερμανία. Αυτό μπορεί να γίνει μέσω υπενοικίασης (Untermiete), αλλά μόνο με την έγκριση του ιδιοκτήτη ή της διαχείρισης. Θα πρέπει να συνταχθεί κανονικό συμβόλαιο υπενοικίασης (Untermietvertrag), στο οποίο θα καθορίζονται οι όροι.

Ωστόσο, εδώ χρειάζεται μεγάλη προσοχή. Ακόμα κι αν υπάρχει υπενοικιαστής, εσύ παραμένεις ο βασικός ενοικιαστής και έχεις την πλήρη ευθύνη απέναντι στον ιδιοκτήτη. Αυτό σημαίνει ότι αν ο υπενοικιαστής δεν πληρώσει το ενοίκιο ή δημιουργήσει ζημιές, εσύ θα πρέπει να καλύψεις το κόστος.

Για αυτό, πριν επιλέξεις αυτή τη λύση, πρέπει να αξιολογήσεις καλά το ρίσκο.

Η σωστή διαχείριση του ενοικίου και της αποχώρησης από το σπίτι είναι κρίσιμη, γιατί μπορεί να επηρεάσει άμεσα την οικονομική σου κατάσταση μετά την επιστροφή σου στην Ελλάδα. Αν γίνει σωστά, κλείνεις ένα σημαντικό κεφάλαιο χωρίς εκκρεμότητες. Αν όχι, μπορεί να συνεχίσει να σε απασχολεί για μήνες ή και περισσότερο.

Μικρό checklist

- Έλεγξα την Kündigungsfrist στο συμβόλαιο
- Έκανα σωστά και έγκαιρα την Kündigung
- Συνεννοήθηκα για την παράδοση του σπιτιού
- Παρέδωσα το ακίνητο σύμφωνα με το πρωτόκολλο
- Γνωρίζω ότι η εγγύηση μπορεί να καθυστερήσει
- Έχω κρατήσει αποδείξεις και στοιχεία
- Εξέτασα προσεκτικά το ενδεχόμενο υπενοικίασης

4.2 Λοιπά συμβόλαια που πρέπει να κλείσεις

Πέρα από το ενοίκιο, υπάρχουν αρκετά ακόμα συμβόλαια που πρέπει να διαχειριστείς σωστά πριν φύγεις από τη Γερμανία. Αν δεν γίνει σωστός συντονισμός, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να συνεχίσουν να «τρέχουν» χρεώσεις στο όνομά σου και να δημιουργηθούν οφειλές που μπορεί να καταλήξουν ακόμα και σε Inkasso.

4.2.1 Ρεύμα & φυσικό αέριο

Την τελευταία ημέρα πριν φύγεις, πρέπει να καταγράψεις τις ενδείξεις των μετρητών (Zählerstand), ιδανικά με φωτογραφία, και να τις αποστείλεις στις εταιρείες. Με βάση αυτές τις ενδείξεις θα εκδοθεί η τελική εκκαθάριση (Schlussrechnung), όπου θα υπολογιστεί η πραγματική κατανάλωση.

Αν έχεις πληρώσει περισσότερα, θα λάβεις επιστροφή, ενώ αν υπάρχει διαφορά, θα πρέπει να την καλύψεις. Είναι πολύ σημαντικό να δηλώσεις τη νέα σου διεύθυνση για αλληλογραφία, καθώς και έναν ενεργό τραπεζικό λογαριασμό για πιθανή επιστροφή χρημάτων.

Λόγω αποχώρησης από το ακίνητο και Abmeldung, στις περισσότερες περιπτώσεις έχεις δικαίωμα για Sonderkündigungsrecht, άρα δεν χρειάζεται να τηρηθεί η κανονική Kündigungsfrist.

4.2.2 Ασφάλειες (Haftpflicht, Hausrat κ.τ.λ.)

Στις ασφάλειες είναι σημαντικό να ελέγξεις εγκαίρως πότε λήγουν τα συμβόλαια. Αν δεν κινηθείς σωστά, μπορεί να ανανεωθούν αυτόματα και να συνεχίσεις να πληρώνεις χωρίς λόγο.

Κάθε συμβόλαιο πρέπει να εξεταστεί ξεχωριστά. Σε αρκετές περιπτώσεις μπορείς να χρησιμοποιήσεις Sonderkündigungsrecht λόγω αποχώρησης από τη Γερμανία, αλλά αυτό δεν ισχύει πάντα αυτόματα.

4.2.3 Internet & κινητό

Αν το συμβόλαιό σου δεν λήγει σύντομα, υπάρχει συνήθως δυνατότητα Sonderkündigungsrecht λόγω μετακόμισης στο εξωτερικό.

Για να ενεργοποιηθεί, θα χρειαστεί να αποδείξεις ότι φεύγεις από τη Γερμανία, συνήθως με το Abmeldung. Καλό είναι να έχεις ήδη ξεκινήσει τη διαδικασία Kündigung και μόλις πάρεις το Abmeldung να το αποστείλεις, ώστε να ολοκληρωθεί η διακοπή.

4.2.4 Συνδρομές & Mitgliedschaften (ADAC, Vereine, γυμναστήρια)

Πολλές μικρότερες συνδρομές περνάνε απαρατήρητες, όπως ADAC, σύλλογοι (Vereine) ή γυμναστήρια. Παρόλα αυτά, συνεχίζουν να χρεώνουν κανονικά αν δεν γίνει Kündigung. Είναι σημαντικό να ελέγξεις όλα τα ενεργά συμβόλαια και να δεις τις προθεσμίες ακύρωσης. Ιδανικά, να κινηθείς εγκαίρως ώστε να αποφύγεις ανανεώσεις ή περιττές χρεώσεις.

Το βασικό που πρέπει να κρατήσεις είναι ότι όλα αυτά τα συμβόλαια απαιτούν σωστό συντονισμό. Αν δεν τα κλείσεις έγκαιρα και σωστά, μπορεί να δημιουργηθούν χρέη που δεν σταματούν επειδή έφυγες από τη χώρα και αργότερα μπορεί να εξελιχθούν σε σοβαρό πρόβλημα.

Μικρό checklist

- Κατέγραψα τις ενδείξεις ρεύματος και αερίου πριν φύγω
- Έστειλα τα στοιχεία στις εταιρείες για Schlussrechnung
- Δήλωσα νέα διεύθυνση και τραπεζικό λογαριασμό για επιστροφές
- Έλεγα όλες τις ασφάλειες (Haftpflicht, Hausrat) και έκανα έγκαιρα Kündigung
- Εξέτασα αν μπορώ να χρησιμοποιήσω Sonderkündigungsrecht
- Ξεκίνησα διαδικασία διακοπής για internet και κινητό
- Έστειλα το Abmeldung όπου απαιτείται για οριστική διακοπή
- Έλεγα όλες τις συνδρομές (ADAC, γυμναστήρια, Vereine)
- Έκανα Kündigung σε ό,τι δεν χρειάζομαι
- Βεβαιώθηκα ότι δεν μένει ενεργό συμβόλαιο που μπορεί να δημιουργήσει χρέος

4.3 Rundfunkbeitrag (τηλεόραση)

Ένα από τα συμβόλαια που συχνά ξεχνιέται είναι το Rundfunkbeitrag, δηλαδή η υποχρεωτική εισφορά για τηλεόραση και ραδιόφωνο στη Γερμανία.

Κατά κανόνα, η διαγραφή γίνεται αυτόματα μέσω του Abmeldung, καθώς ενημερώνεται ότι δεν κατοικείς πλέον στη Γερμανία. Παρόλα αυτά, για να είσαι απολύτως καλυμμένος και να αποφύγεις οποιαδήποτε μελλοντική χρέωση, είναι καλό να κάνεις και εσύ ο ίδιος τη διαδικασία ενημέρωσης.

Μπορείς να μπεις στην επίσημη ιστοσελίδα (rundfunkbeitrag.de), να δηλώσεις ότι αποχωρείς από τη χώρα και να υποβάλεις τη σχετική αίτηση Kündigung. Για τη διαδικασία θα χρειαστείς τον προσωπικό σου αριθμό (Beitragsnummer).

Είναι πολύ σημαντικό να κρατήσεις το αποδεικτικό της δήλωσης αυτής, ώστε να μπορείς να αποδείξεις ότι έχεις ενημερώσει εγκαίρως την υπηρεσία.

Αν δεν γίνει σωστά η διακοπή, υπάρχει περίπτωση να συνεχίσουν να δημιουργούνται χρεώσεις στο όνομά σου, ακόμα και μετά την αποχώρησή σου από τη Γερμανία.

Μικρό checklist

- Έλεγξα αν έχει γίνει διακοπή μέσω Abmeldung
- Έκανα επιπλέον δήλωση αποχώρησης στο rundfunkbeitrag.de
- Χρησιμοποίησα τον σωστό Beitragsnummer
- Κράτησα αποδεικτικό της διακοπής
- Βεβαιώθηκα ότι δεν υπάρχουν εκκρεμείς χρεώσεις

4.4 Αυτοκίνητο

Αν έχεις αυτοκίνητο στη Γερμανία και δεν σκοπεύεις να το μεταφέρεις μέσω πιστοποιητικού μετοικεσίας, τότε θα πρέπει να προχωρήσεις σε διαγραφή του (Abmeldung Fahrzeug).

Αυτό ισχύει είτε το πουλήσεις είτε το μεταφέρεις στην Ελλάδα χωρίς κανονικές γερμανικές πινακίδες (π.χ. με Kurzzeitkennzeichen ή με άλλον τρόπο μεταφοράς). Σε κάθε περίπτωση, είσαι υποχρεωμένος να δηλώσεις τη διαγραφή του οχήματος στη Zulassungsstelle της περιοχής σου.

Η διαδικασία περιλαμβάνει την παράδοση των πινακίδων κυκλοφορίας, ώστε να ολοκληρωθεί η διαγραφή. Μετά τη διαγραφή, ενημερώνεται αυτόματα η ασφάλεια του αυτοκινήτου, η οποία διακόπτεται. Αν έχεις προπληρώσει ασφάλιστρα για διάστημα που δεν θα χρησιμοποιηθεί, δικαιούσαι επιστροφή χρημάτων.

Το ίδιο ισχύει και για τα τέλη κυκλοφορίας (Kfz-Steuer). Μετά τη διαγραφή, γίνεται υπολογισμός και, αν έχεις πληρώσει περισσότερα από όσα αναλογούν, θα λάβεις επιστροφή στον τραπεζικό σου λογαριασμό.

Για αυτό είναι σημαντικό να έχεις ενεργό τραπεζικό λογαριασμό και να έχεις δηλώσει σωστά τα στοιχεία σου, ώστε να μπορέσουν να γίνουν οι επιστροφές χωρίς προβλήματα. Μια ιδιαίτερη και συχνά δύσκολη περίπτωση είναι όταν το αυτοκίνητο δεν σου ανήκει πλήρως, αλλά το πληρώνεις ακόμα μέσω δανείου. Σε αυτή την περίπτωση, συνήθως δεν έχεις στην κατοχή σου το Fahrzeugbrief (άδεια ιδιοκτησίας), καθώς το κρατά η τράπεζα μέχρι να εξοφληθεί το δάνειο.

Αν θέλεις να κρατήσεις το αυτοκίνητο και να το μεταφέρεις στην Ελλάδα, θα πρέπει πρώτα να επικοινωνήσεις με την τράπεζα. Στην πράξη, έχουμε δει ότι αυτό δεν είναι πάντα εύκολο, καθώς πολλές φορές οι τράπεζες δεν είναι ιδιαίτερα συνεργάσιμες σε τέτοιες περιπτώσεις.

Σημαντικό: για να σου δοθεί το Fahrzeugbrief, η τράπεζα στις περισσότερες περιπτώσεις θα σου ζητήσει την πλήρη εξόφληση του δανείου. Αν δεν εξοφληθεί, δεν σου παραδίδεται το έγγραφο. Χωρίς το Fahrzeugbrief δεν μπορείς να ολοκληρώσεις τη διαδικασία εκτελωνισμού στην Ελλάδα, ούτε να προχωρήσεις σε κανονική κυκλοφορία του οχήματος.

Αυτό σημαίνει πρακτικά ότι, αν δεν έχεις τη δυνατότητα να κλείσεις το δάνειο, η μεταφορά του αυτοκινήτου γίνεται εξαιρετικά δύσκολη έως και αδύνατη.

Η πρακτική συμβουλή είναι ότι, αν σκέφτεσαι να φύγεις από τη Γερμανία στο μέλλον, καλό είναι να αποφύγεις την αγορά αυτοκινήτου με δάνειο, ειδικά αν ο στόχος σου είναι να το πάρεις μαζί σου. Σε διαφορετική περίπτωση, μπορεί να βρεθείς μπροστά σε μια πολύπλοκη και χρονοβόρα διαδικασία χωρίς ξεκάθαρη λύση.

Μικρό checklist

- Αποφάσισα αν θα πουλήσω ή θα μεταφέρω το αυτοκίνητο
- Έκανα Abmeldung Fahrzeug στη Zulassungsstelle
- Παρέδωσα τις πινακίδες κυκλοφορίας
- Ενημερώθηκε η ασφάλεια και διακόπηκε
- Έχω δηλώσει τραπεζικό λογαριασμό για επιστροφές
- Έλεγα επιστροφή από ασφάλεια και τέλη κυκλοφορίας

Αν έχεις δάνειο:

- Επικοινωνία με τράπεζα
- Πιθανές επιλογές:
  - ο εξόφληση
  - ο μεταφορά
  - ο πώληση

4.5 Σχολείο & επίδομα παιδιού (Kindergeld)

Αν έχεις παιδιά στη Γερμανία, ένα σημαντικό κομμάτι πριν την αναχώρησή σου είναι η σωστή διαχείριση του σχολείου και του επιδόματος παιδιού (Kindergeld).

Αρχικά, θα πρέπει να ενημερώσεις το σχολείο και να γίνει η διαγραφή των παιδιών. Σε αρκετές περιπτώσεις, από την Ελλάδα μπορεί να σου ζητηθεί ο τελευταίος έλεγχος ή μια βεβαίωση φοίτησης από το σχολείο, με επίσημη σφραγίδα (συχνά με Apostille Χάγης), ώστε να γίνει σωστά η εγγραφή στο ελληνικό σχολικό σύστημα.

Όσον αφορά το Kindergeld, με τη διαγραφή (Abmeldung) ενημερώνεται και η Familienkasse ότι τα παιδιά δεν διαμένουν πλέον στη Γερμανία. Παρόλα αυτά, είναι πολύ σημαντικό να κάνεις και εσύ ο ίδιος έγκαιρα την ενημέρωση, ώστε να μην συνεχίσουν να καταβάλλονται χρήματα που δεν δικαιούσαι.

Σε περίπτωση που συνεχίσει να καταβάλλεται το επίδομα χωρίς να το δικαιούσαι, θα σου ζητηθεί να το επιστρέψεις αναδρομικά, κάτι που μπορεί να δημιουργήσει σημαντική οικονομική επιβάρυνση.

Σημαντική διευκρίνιση είναι ότι το δικαίωμα στο επίδομα παιδιού συνδέεται κυρίως με το αν εργάζεσαι και ασφαλίζεσαι στη Γερμανία, όχι αν έχεις κάποιος από την οικογένεια την γερμανική υπηκοότητα. Η υπηκοότητα από μόνη της δεν αρκεί για να συνεχίσεις να λαμβάνεις το επίδομα, εφόσον δεν υπάρχει πλέον εργασιακή σχέση ή πραγματική διαμονή στη χώρα.

Η σωστή και έγκαιρη ενημέρωση τόσο του σχολείου όσο και της Familienkasse είναι κρίσιμη, ώστε να αποφύγεις προβλήματα και πιθανές επιστροφές χρημάτων μετά την αποχώρησή

Μικρό checklist

- Ενημέρωσα το σχολείο και έγινε διαγραφή των παιδιών
- Πήρα τελευταίο έλεγχο ή βεβαίωση φοίτησης
- Έλεγα αν χρειάζεται Apostille για χρήση στην Ελλάδα
- Ενημέρωσα τη Familienkasse για την αποχώρηση
- Βεβαιώθηκα ότι δεν συνεχίζεται το Kindergeld χωρίς δικαίωμα
- Έλεγα αν υπάρχει ειδική περίπτωση λόγω υπηκοότητας

4.6 Πτυχίο από Γερμανία – Αναγνώριση

Αν έχεις αποκτήσει πτυχίο από τη Γερμανία και σκοπεύεις να επιστρέψεις στην Ελλάδα, είναι σημαντικό να γνωρίζεις αν και πότε απαιτείται αναγνώριση του τίτλου σπουδών σου.

Η αναγνώριση γίνεται μέσω του ΔΟΑΤΑΠ και αφορά κυρίως πανεπιστημιακούς τίτλους. Δεν χρειάζονται όλα τα πτυχία αναγνώριση. Για παράδειγμα, στον ιδιωτικό τομέα πολλές φορές ένα πτυχίο από τη Γερμανία γίνεται αποδεκτό χωρίς επίσημη αναγνώριση, ειδικά αν συνοδεύεται από σχετική εργασιακή εμπειρία. Αντίθετα, στον δημόσιο τομέα ή σε επαγγέλματα που είναι ρυθμιζόμενα (π.χ. μηχανικοί, γιατροί, εκπαιδευτικοί), η αναγνώριση είναι απαραίτητη.

Το σημαντικό εδώ είναι ο σωστός προγραμματισμός πριν φύγεις από τη Γερμανία. Καλό είναι να ενημερωθείς εγκαίρως για τη διαδικασία και να συγκεντρώσεις όλα τα απαραίτητα έγγραφα, γιατί αρκετά από αυτά είναι πιο εύκολο να τα πάρεις όσο βρίσκεσαι ακόμα εκεί.

Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται σε σφραγίδες και επικυρώσεις (Apostille Χάγης) για πτυχία και συνοδευτικά έγγραφα, καθώς μπορεί να σου ζητηθούν στην Ελλάδα. Αν δεν τα έχεις φροντίσει από πριν, η διαδικασία γίνεται πιο χρονοβόρα και περίπλοκη.

Επίσης, είναι σημαντικό να ζητήσεις:

- αναλυτική βαθμολογία
- περιγραφή μαθημάτων (module handbook) όπου υπάρχει
- βεβαιώσεις φοίτησης
- συστατικές επιστολές από εργασιακές εμπειρίες

Όλα αυτά μπορούν να αποδειχθούν πολύτιμα είτε για την αναγνώριση είτε για την επαγγελματική σου αποκατάσταση στην Ελλάδα.

Σε κάθε περίπτωση, πριν επιστρέψεις, αξίζει να ελέγξεις αν ο κλάδος σου απαιτεί αναγνώριση ή όχι, ώστε να αποφύγεις καθυστερήσεις και να κινηθείς σωστά από την αρχή.

Μικρό checklist

- Έλεγα αν απαιτείται αναγνώριση για το επάγγελμά μου
- Ενημερώθηκα για τη διαδικασία μέσω ΔΟΑΤΑΠ
- Συγκέντρωσα πτυχίο και αναλυτική βαθμολογία
- Έβγαλα Apostille όπου χρειάζεται
- Πήρα συστατικές επιστολές και επιπλέον αποδεικτικά

- Έκανα προετοιμασία πριν φύγω από τη Γερμανία

4.7 Εργασία στην Ελλάδα – Προοπτικές για γερμανόφωνους

Ένα από τα μεγαλύτερα πλεονεκτήματα που μπορείς να φέρεις μαζί σου επιστρέφοντας από τη Γερμανία είναι η γνώση της γλώσσας. Αν έχεις επίπεδο τουλάχιστον B2 στα γερμανικά, ανοίγονται αρκετές επαγγελματικές ευκαιρίες στην Ελλάδα.

Ένας βασικός κλάδος που απορροφά μεγάλο αριθμό γερμανόφωνων είναι τα τηλεφωνικά κέντρα και οι εταιρείες εξυπηρέτησης πελατών, όπως η Teleperformance. Πρόκειται για εταιρείες που συνεργάζονται με μεγάλες διεθνείς πλατφόρμες και αναζητούν συνεχώς προσωπικό για εξυπηρέτηση γερμανόφωνων πελατών. Συχνά προσφέρουν ανταγωνιστικούς μισθούς για τα ελληνικά δεδομένα, bonus και πακέτα υποστήριξης.

Επιπλέον, ο τουρισμός αποτελεί έναν ακόμα πολύ σημαντικό τομέα. Ξενοδοχεία, τουριστικά γραφεία και επιχειρήσεις που απευθύνονται σε γερμανόφωνους επισκέπτες αναζητούν προσωπικό που να μπορεί να επικοινωνήσει άνετα στα γερμανικά. Ειδικά σε τουριστικές περιοχές, η γνώση της γλώσσας αποτελεί ισχυρό πλεονέκτημα και μπορεί να οδηγήσει σε καλύτερες θέσεις και απολαβές.

Παράλληλα, υπάρχουν ευκαιρίες και σε άλλους τομείς, όπως πωλήσεις, εξαγωγικές εταιρείες ή επιχειρήσεις που συνεργάζονται με γερμανική αγορά. Η εμπειρία εργασίας στη Γερμανία, σε συνδυασμό με τη γλώσσα, σε τοποθετεί σε πλεονεκτική θέση έναντι άλλων υποψηφίων.

Είναι πολύ σημαντικό, πριν φύγεις από τη Γερμανία, να ζητήσεις συστατικές επιστολές από τους εργοδότες σου. Η εργασιακή εμπειρία στο εξωτερικό έχει μεγάλη βαρύτητα στο βιογραφικό σου και λειτουργεί ως ισχυρό πλεονέκτημα στην ελληνική αγορά εργασίας. Οι εργοδότες στην Ελλάδα εκτιμούν ιδιαίτερα την εμπειρία από οργανωμένα περιβάλλοντα όπως της Γερμανίας, και μια συστατική επιστολή μπορεί να ενισχύσει σημαντικά την αξιοπιστία σου και να σε ξεχωρίσει από άλλους υποψηφίους.

Το βασικό που πρέπει να κρατήσεις είναι ότι τα γερμανικά και η εργασιακή σου εμπειρία δεν είναι απλά ένα «extra skill», αλλά ένα ισχυρό επαγγελματικό εργαλείο στην ελληνική αγορά. Αν αξιοποιηθεί σωστά, μπορεί να σε βοηθήσει να βρεις πιο γρήγορα δουλειά και σε καλύτερους όρους.

Μικρό checklist

- Κατέγραψα το επίπεδό μου στα γερμανικά (τουλάχιστον B2)
- Έψαξα θέσεις σε τηλεφωνικά κέντρα (π.χ. Teleperformance)
- Εξέτασα ευκαιρίες στον τουρισμό
- Αξιοποίησα την εμπειρία μου από τη Γερμανία
- Προετοίμασα βιογραφικό στα ελληνικά και αγγλικά/γερμανικά

4.8 Μεταφορά πραγμάτων στην Ελλάδα

Η μεταφορά των προσωπικών σου αντικειμένων από τη Γερμανία στην Ελλάδα είναι ένα κομμάτι που θέλει προσοχή, παρόλο που δεν είναι κάτι που μπορείς πάντα να ελέγξεις πλήρως. Δεν είναι απαραίτητο να μπεις πολύ βαθιά στη διαδικασία, αλλά είναι σημαντικό να γνωρίζεις τι να προσέξεις.

Η αγορά των μεταφορικών είναι μεγάλη και υπάρχουν πολλές εταιρείες που προσφέρουν υπηρεσίες μετακόμισης από πόρτα σε πόρτα. Αυτό σημαίνει ότι παραλαμβάνουν τα πράγματά σου από το σπίτι στη Γερμανία και τα παραδίδουν απευθείας στη νέα σου διεύθυνση στην Ελλάδα.

Το βασικό που πρέπει να προσέξεις είναι η συμφωνία που θα κάνεις. Είναι σημαντικό να ξεκαθαρίσεις τι περιλαμβάνει η υπηρεσία, αν υπάρχει ασφάλεια για τα αντικείμενά σου και ποια είναι η ευθύνη της εταιρείας σε περίπτωση ζημιάς ή απώλειας. Μια σοβαρή εταιρεία θα πρέπει να παρέχει ασφάλιση και σαφείς όρους.

Επίσης, δώσε μεγάλη σημασία στις κριτικές και την αξιοπιστία της εταιρείας. Πολύ συχνά, οι πιο φθηνές επιλογές κρύβουν κινδύνους, είτε σε καθυστερήσεις είτε σε φθορές ή κακή διαχείριση των αντικειμένων.

Όσον αφορά το κόστος, μια μετακόμιση από Γερμανία προς Ελλάδα, ανάλογα με τον όγκο και τα πράγματα που έχεις, συνήθως κυμαίνεται περίπου από 1.500 έως 2.000 ευρώ ή και περισσότερο. Για αυτό είναι καλό να ζητήσεις προσφορές και να συγκρίνεις, όχι μόνο στην τιμή αλλά και στην ποιότητα της υπηρεσίας.

Το σημαντικό είναι να κάνεις μια συνειδητή επιλογή, με βάση την αξιοπιστία και την ασφάλεια, και όχι μόνο την τιμή, ώστε να αποφύγεις προβλήματα σε μια ήδη απαιτητική διαδικασία όπως η επιστροφή σου στην Ελλάδα.

Μικρό checklist

- Έψαξα και σύγκρινα μεταφορικές εταιρείες
- Έλεγα κριτικές και αξιοπιστία
- Ζήτησα αναλυτική προσφορά (τι περιλαμβάνει)
- Επιβεβαίωσα ότι υπάρχει ασφάλεια για τα αντικείμενα
- Συμφώνησα αν είναι υπηρεσία πόρτα-πόρτα
- Ξεκαθάρισα χρόνους παράδοσης
- Απέφυγα επιλογή μόνο με βάση τη χαμηλότερη τιμή
- Υπολόγισα το κόστος (περίπου 1.500–2.000€+)

4.9 Τραπεζικός λογαριασμός

Δεν είσαι υποχρεωμένος να κλείσεις τον τραπεζικό σου λογαριασμό στη Γερμανία όταν φεύγεις. Στην πράξη, πολλοί επιλέγουν να τον κρατήσουν ενεργό για ένα χρονικό διάστημα μετά την αποχώρησή τους.

Το σημαντικό είναι να ενημερώσεις την τράπεζα για την αλλαγή κατοικίας σου, ώστε να γνωρίζει πού βρίσκεσαι και να μπορεί να επικοινωνήσει μαζί σου αν χρειαστεί. Αυτό μπορεί να γίνει εύκολα, είτε online είτε μέσω της εφαρμογής της τράπεζας.

Η διατήρηση του λογαριασμού είναι συχνά χρήσιμη, καθώς μπορεί να χρειαστείς να λάβεις επιστροφές χρημάτων, όπως από εγγυήσεις σπιτιού, ασφάλειες ή λογαριασμούς (ρεύμα, αέριο). Παράλληλα, μπορεί να υπάρχουν εκκρεμότητες όπου θα χρειαστεί να γίνουν πληρωμές ή αυτόματες χρεώσεις.

Επιπλέον, οι περισσότερες τράπεζες σου δίνουν τη δυνατότητα να κλείσεις τον λογαριασμό

σου και από απόσταση, όταν πλέον είσαι σίγουρος ότι δεν υπάρχουν άλλες εκκρεμότητες. Η πρακτική συμβουλή είναι να κρατήσεις τον λογαριασμό ενεργό για ένα διάστημα μετά την αναχώρησή σου και να τον κλείσεις όταν είσαι βέβαιος ότι έχουν ολοκληρωθεί όλες οι οικονομικές σου υποχρεώσεις και επιστροφές.

Μικρό checklist

- Ενημέρωσα την τράπεζα για τη νέα μου διεύθυνση
- Έλεγα ότι ο λογαριασμός παραμένει ενεργός
- Τον κρατάω για επιστροφές (εγγύηση, λογαριασμοί κ.λπ.)
- Βεβαιώθηκα ότι δεν υπάρχουν εκκρεμείς χρεώσεις
- Εξετάζω το κλείσιμο όταν ολοκληρωθούν όλα

4.10 Συνταξιοδοτικά προγράμματα (Private Pension)

Αν έχεις ιδιωτικά συνταξιοδοτικά προγράμματα στη Γερμανία (private pension), είναι σημαντικό να γνωρίζεις ότι αυτά δεν χάνονται όταν φύγεις από τη χώρα.

Στην πράξη, έχεις συνήθως τρεις επιλογές. Μπορείς να συνεχίσεις να πληρώνεις κανονικά το πρόγραμμα από την Ελλάδα, αν θέλεις να διατηρήσεις πλήρως τα οφέλη του. Εναλλακτικά, μπορείς να το θέσεις σε παύση (Beitragsfreistellung), δηλαδή να σταματήσεις τις εισφορές, αλλά να παραμείνει ενεργό με τα χρήματα που έχεις ήδη καταβάλει. Σε αυτή την περίπτωση, το ποσό που έχεις συγκεντρώσει συνεχίζει να υφίσταται και θα σου αποδοθεί στο μέλλον, αλλά χωρίς νέες εισφορές.

Σε κάποιες περιπτώσεις υπάρχει και η δυνατότητα εξαγοράς (Kündigung), όμως συνήθως αυτό δεν συμφέρει, γιατί ενδέχεται να υπάρξουν απώλειες, κρατήσεις ή φορολογικές επιβαρύνσεις. Για αυτό χρειάζεται προσοχή πριν παρθεί μια τέτοια απόφαση.

Το βασικό που πρέπει να κάνεις είναι να επικοινωνήσεις με την εταιρεία που διαχειρίζεται το πρόγραμμα και να δεις ποιες επιλογές έχεις στη δική σου περίπτωση. Κάθε συμβόλαιο μπορεί να έχει διαφορετικούς όρους.

Η πιο ασφαλής προσέγγιση για πολλούς είναι είτε να το διατηρήσουν ενεργό είτε να το βάλουν σε παύση, μέχρι να αποφασίσουν τι θέλουν να κάνουν μακροπρόθεσμα.

Μικρό checklist

- Εντόπισα όλα τα private pension συμβόλαια που έχω
- Επικοινωνήσα με την εταιρεία για επιλογές
- Εξέτασα αν θα συνεχίσω πληρωμές ή θα το παγώσω
- Απέφυγα βιαστική εξαγορά χωρίς ενημέρωση
- Κράτησα όλα τα έγγραφα και στοιχεία του συμβολαίου

4.11 Μεταφορά χρημάτων στην Ελλάδα

Η μεταφορά χρημάτων από τη Γερμανία στην Ελλάδα είναι ένα θέμα που φαίνεται απλό, αλλά χρειάζεται προσοχή για να αποφύγεις μελλοντικά προβλήματα.

Αρχικά, πρέπει να δώσεις ιδιαίτερη προσοχή στα μετρητά. Υπάρχουν όρια και υποχρεώσεις δήλωσης κατά τη μεταφορά χρημάτων εντός ΕΕ, και σε περίπτωση μεγάλων ποσών μπορεί να χρειαστεί να αποδείξεις την προέλευσή τους. Για αυτό, καλό είναι να αποφεύγεις τη μεταφορά μεγάλων ποσών σε μετρητά και να προτιμάς τραπεζικές μεταφορές, όπου υπάρχει πλήρης διαφάνεια.

Ένα πολύ σημαντικό σημείο αφορά τη φορολογική σου κατάσταση. Αν δεν έχεις δηλωθεί ως φορολογικός κάτοικος εξωτερικού και η ελληνική εφορία δεν έχει σαφή εικόνα για το πού ζούσες και πού φορολογούσουν, τότε τα χρήματα που φέρνεις μπορεί να θεωρηθούν «αγνώστου προέλευσης». Σε αυτή την περίπτωση, υπάρχει κίνδυνος να κληθείς να δικαιολογήσεις τα ποσά και να βρεθείς αντιμέτωπος με φορολογικά ζητήματα.

Στην πράξη, έχουμε δει αρκετές περιπτώσεις όπου, μετά από χρόνια, η εφορία εντοπίζει ότι κάποιος ήταν κάτοικος εξωτερικού και είχε εισοδήματα που δεν δηλώθηκαν σωστά. Εκεί ξεκινά μια διαδικασία ελέγχου, όπου ζητούνται αποδείξεις για την προέλευση των χρημάτων, και αν δεν υπάρχουν τα κατάλληλα δικαιολογητικά, μπορεί να προκύψουν σημαντικά προβλήματα.

Για αυτό είναι πολύ σημαντικό να έχεις τακτοποιήσει τις φορολογικές σου υποχρεώσεις, ειδικά να έχεις γίνει φορολογικός κάτοικος εξωτερικού.

Η σωστή προετοιμασία και η καθαρή εικόνα της φορολογικής σου κατάστασης είναι το κλειδί για να μεταφέρεις τα χρήματά σου χωρίς άγχος και χωρίς μελλοντικές εκπλήξεις.

Μικρό checklist

- Απέφυγα μεταφορά μεγάλων ποσών σε μετρητά
- Προτίμησα τραπεζικές μεταφορές
- Έχω αποδείξεις για την προέλευση των χρημάτων
- Έχω κρατήσει φορολογικά έγγραφα από τη Γερμανία
- Έλεγα τη φορολογική μου κατάσταση (κάτοικος εξωτερικού ή όχι)
- Είμαι καλυμμένος σε περίπτωση φορολογικού ελέγχου

5. ΣΕΝΑΡΙΟ: ΜΕΤΑΚΟΜΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΣΕ ΣΤΑΔΙΑ

Σε αρκετές περιπτώσεις, η επιστροφή στην Ελλάδα δεν γίνεται ταυτόχρονα από όλη την οικογένεια. Συχνά, φεύγει πρώτα ο ένας γονέας με τα παιδιά και ο άλλος παραμένει στη Γερμανία για ένα διάστημα μέχρι να ολοκληρώσει τις εκκρεμότητές του.

Σε αυτό το σενάριο, είναι σημαντικό να γνωρίζεις ότι η οικογένεια μπορεί να παραμείνει ασφαλισμένη μέσω της οικογενειακής ασφάλισης (Familienversicherung) του γονέα που παραμένει στη Γερμανία, χωρίς επιπλέον κόστος, τουλάχιστον για ένα μεταβατικό διάστημα. Αυτό ισχύει εφόσον ο γονέας συνεχίζει να εργάζεται και να είναι ασφαλισμένος εκεί.

Ωστόσο, επειδή τα παιδιά πλέον διαμένουν στην Ελλάδα, απαιτούνται επιπλέον διαδικασίες και δικαιολογητικά, κυρίως σε σχέση με το επίδομα παιδιού (Kindergeld). Η Familienkasse θα ζητήσει αποδεικτικά ότι τα παιδιά φοιτούν στην Ελλάδα, όπως βεβαίωση σχολείου, καθώς και το έντυπο E401, το οποίο επιβεβαιώνει τη σύνθεση της οικογένειας και εκδίδεται από ελληνική αρχή.

Τα έγγραφα αυτά είναι απαραίτητα για να συνεχιστεί η καταβολή του επιδόματος, καθώς πλέον η διαμονή των παιδιών είναι εκτός Γερμανίας και πρέπει να τεκμηριωθεί η κατάσταση.

Το βασικό εδώ είναι ο σωστός συντονισμός και η έγκαιρη προσκόμιση των δικαιολογητικών, ώστε να μην υπάρξουν διακοπές ή απαιτήσεις επιστροφής χρημάτων.

Μικρό checklist

- Έλεγξα ότι η οικογένεια καλύπτεται από την οικογενειακή ασφάλιση
- Επιβεβαίωσα ότι ο ένας γονέας παραμένει εργαζόμενος στη Γερμανία
- Πήρα βεβαίωση σχολείου από την Ελλάδα
- Έβγαλα το έντυπο E401
- Ενημέρωσα τη Familienkasse για τη νέα κατάσταση
- Έστειλα όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά εγκαίρως για να συνεχίσει το επίδομα παιδιού

6. ΤΑ ΠΙΟ ΣΥΧΝΑ ΛΑΘΗ

Στην πράξη, τα περισσότερα προβλήματα δεν προκύπτουν επειδή κάτι είναι δύσκολο, αλλά επειδή γίνεται λάθος ή καθυστερημένα. Παρακάτω είναι μερικά από τα πιο συχνά λάθη που βλέπουμε.

1. Λάθος συντονισμός

Το πιο συχνό λάθος είναι ο κακός χρονισμός. Πολλοί αφήνουν σημαντικές διαδικασίες για τελευταία στιγμή ή δεν συντονίζουν σωστά τα βήματα μεταξύ τους (π.χ. Abmeldung, Kündigung, επίδομα ανεργίας). Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να χάνονται δικαιώματα ή να δημιουργούνται εκκρεμότητες.

2. Δεν κάνεις Abmeldung

Κάποιοι φεύγουν από τη Γερμανία χωρίς να κάνουν Abmeldung. Αυτό σημαίνει ότι για το κράτος συνεχίζεις να φαίνεσαι κάτοικος Γερμανίας, με αποτέλεσμα να συνεχίζουν να "τρέχουν" υποχρεώσεις, όπως ασφάλειες ή χρεώσεις.

3. Αφήνεις ανοιχτά συμβόλαια (π.χ. ασφάλεια υγείας)

Ένα πολύ σοβαρό λάθος είναι να φύγεις χωρίς να ενημερώσεις την Krankenkasse. Η ασφάλεια υγείας δεν διακόπτεται αυτόματα και μπορεί να συνεχίσει να σε χρεώνει. Έχουμε δει περιπτώσεις με πολύ μεγάλα χρέη που δημιουργήθηκαν απλά επειδή δεν έγινε σωστή ενημέρωση.

4. Νομίζεις ότι όλα γίνονται αυτόματα

Πολλοί θεωρούν ότι με το Abmeldung "κλείνουν όλα". Αυτό είναι μύθος. Πολλές υπηρεσίες δεν ενημερώνονται αυτόματα και απαιτείται δική σου ενέργεια (ασφάλειες, συμβόλαια, Familienkasse, Rundfunkbeitrag κ.λπ.).

5. Φεύγεις και περιμένεις επίδομα ανεργίας από την Ελλάδα

Ένα από τα πιο συχνά λάθη είναι να φύγει κάποιος από τη Γερμανία και να περιμένει να πάρει επίδομα ανεργίας χωρίς να έχει παρουσιαστεί εγκαίρως στο Agentur für Arbeit ή χωρίς να έχει ολοκληρώσει τη διαδικασία για PDU2.

Το επίδομα ανεργίας δεν "ενεργοποιείται" αυτόματα από την Ελλάδα. Αν δεν έχουν γίνει σωστά τα βήματα και στον σωστό χρόνο, μπορεί να χαθεί το δικαίωμα.

Συμπέρασμα

Τα περισσότερα από αυτά τα λάθη μπορούν να αποφευχθούν με σωστή ενημέρωση και λίγο καλύτερο προγραμματισμό. Το κλειδί είναι να μην υποθέτεις τίποτα και να ελέγχεις κάθε βήμα πριν φύγεις.

7. MASTER CHECKLIST – ΦΕΥΓΩ ΣΕ 3 ΜΗΝΕΣ

Αν έχεις μπροστά σου περίπου 3 μήνες μέχρι την αναχώρηση, αυτός είναι ο ιδανικός χρόνος για να οργανωθείς σωστά. Παρακάτω θα βρεις έναν συνολικό οδηγό με τα βασικά βήματα, χωρισμένα σε υποχρεωτικά και σε “nice to have”, ώστε να μη σου ξεφύγει κάτι σημαντικό.

Υποχρεωτικά (must do)

- Ελέγχω Kündigungsfrist για το σπίτι και κάνω Kündigung έγκαιρα
- Ξεκινάω διαδικασία για επίδομα ανεργίας (αν με αφορά)
- Δηλώνομαι στο Agentur für Arbeit εντός 3 ημερών από απόλυση
- Σχεδιάζω τη διαδικασία για PDU2 (αν θέλω μεταφορά επιδόματος)
- Οργανώνω Abmeldung (7 ημέρες πριν φύγω)
- Κλείνω ή διακόπτω συμβόλαια (ρεύμα, αέριο, internet, κινητό)
- Ελέγχω ασφάλειες και κάνω Kündigung όπου χρειάζεται
- Ελέγχω συνδρομές (γυμναστήρια, ADAC, Vereine)
- Ενημερώνω Krankenkasse (ασφάλεια υγείας)
- Κανονίζω διαγραφή αυτοκινήτου (αν δεν το μεταφέρω)
- Οργανώνω μεταφορά χρημάτων με σωστά αποδεικτικά
- Ενημερώνω Familienkasse (αν έχω παιδιά)
- Ενημερώνω τράπεζα για αλλαγή κατοικίας
- Κανονίζω μεταφορά πραγμάτων (μεταφορική εταιρεία)

Σημαντικά (should do)

- Συγκεντρώνω έγγραφα για σύνταξη (Rentenversicherung)
- Κατεβάζω Rentenversicherungsverlauf & Renteninformation
- Ελέγχω private pension συμβόλαια (παύση ή συνέχιση)
- Φροντίζω για PDU1 (αν χρειαστεί στην Ελλάδα)
- Συγκεντρώνω φορολογικά έγγραφα (εκκαθαριστικά, αποδείξεις εισοδήματος)
- Ελέγχω αν είμαι φορολογικός κάτοικος εξωτερικού
- Ενημερώνομαι για φορολογικά οφέλη επιστροφής (50% μείωση φόρου)
- Κανονίζω Rundfunkbeitrag (τηλεόραση)
- Ελέγχω τι γίνεται με εγγύηση σπιτιού

Nice to have (προαιρετικά αλλά χρήσιμα)

- Ζητάω συστατικές επιστολές από εργοδότες
- Κάνω την διαδικασία για επίδομα ανεργίας και PDU 2
- Οργανώνω την έκδοση του πιστοποιητικού μετοικεσίας
- Συγκεντρώνω πτυχία και κάνω Apostille όπου χρειάζεται
- Ενημερώνομαι για αναγνώριση πτυχίου (ΔΟΑΤΑΠ)
- Ετοιμάζω βιογραφικό για Ελλάδα (GR / EN / DE)
- Ερευνώ αγορά εργασίας (γερμανόφωνες θέσεις, τουρισμός κ.λπ.)
- Κρατάω ενεργό τραπεζικό λογαριασμό για επιστροφές
- Ελέγχω δυνατότητα υπενοικίασης σπιτιού (αν με ενδιαφέρει)

Τελική σκέψη

Το πιο σημαντικό δεν είναι να τα κάνεις όλα τέλεια, αλλά να υπάρχει σωστός συντονισμός. Τα περισσότερα προβλήματα προκύπτουν όχι επειδή κάποιος δεν ήξερε, αλλά επειδή άφησε κάτι για τελευταία στιγμή ή δεν έδωσε σημασία σε μια “λεπτομέρεια”.

Αν οργανωθείς σωστά σε αυτό το τρίμηνο, μπορείς να φύγεις χωρίς εκκρεμότητες και χωρίς άγχος.

8. ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΡΩΝ

Παρακάτω θα βρεις τους πιο βασικούς όρους που θα συναντήσεις στις διαδικασίες αποχώρησης από τη Γερμανία και επιστροφής στην Ελλάδα.

Abmeldung

Διαγραφή κατοικίας από τον δήμο της Γερμανίας.
Βασικό έγγραφο για πολλές διαδικασίες.

Kündigung

Καταγγελία/διακοπή συμβολαίου (ενοίκιο, internet, ασφάλειες κ.λπ.).

Kündigungsfrist

Η προθεσμία που πρέπει να τηρηθεί πριν τη διακοπή ενός συμβολαίου.

Sonderkündigungsrecht

Ειδικό δικαίωμα άμεσης διακοπής συμβολαίου
(π.χ. λόγω μετακόμισης σε άλλη χώρα).

Krankenkasse

Ασφαλιστικός φορέας υγείας στη Γερμανία
.

Agentur für Arbeit

Ο οργανισμός απασχόλησης της Γερμανίας
(αντίστοιχος της ΔΥΠΑ).

Arbeitslosengeld (ALG I)

Επίδομα ανεργίας στη Γερμανία.

PDU2

Έντυπο που επιτρέπει τη μεταφορά του επιδόματος ανεργίας
από τη Γερμανία στην Ελλάδα.

PDU1

Έντυπο που πιστοποιεί τα ένημα/χρόνια εργασίας για χρήση σε
άλλη χώρα (π.χ. Ελλάδα)

Familienkasse

Ο φορέας που καταβάλλει το επίδομα παιδιού (Kindergeld).

Kindergeld

Επίδομα παιδιού στη Γερμανία.

Rentenversicherung

Ο συνταξιοδοτικός φορέας της Γερμανίας.

Rentenversicherungsverlauf

Αναλυτική κατάσταση με τα έτη και τα χρόνια ασφάλισης.

Renteninformation

Ενημέρωση για το ύψος της μελλοντικής σύνταξης.

Zulassungsstelle

Υπηρεσία ταξινόμησης και διαγραφής οχημάτων.

Fahrzeugbrief (Zulassungsbescheinigung Teil II)

Έγγραφο ιδιοκτησίας αυτοκινήτου.

Kurzzeitkennzeichen

Προσωρινές πινακίδες κυκλοφορίας.

Rundfunkbeitrag

Υποχρεωτική εισφορά για τηλεόραση και ραδιόφωνο στη Γερμανία.

Nebenkosten

Κοινόχρηστα έξοδα (ρεύμα, θέρμανση, νερό κ.λπ.).

Schlussrechnung

Τελικός λογαριασμός εκκαθάρισης.

Gutschrift

Πιστωτικό υπόλοιπο / επιστροφή χρημάτων.

Hausratversicherung

Ασφάλεια περιεχομένου σπιτιού.

Haftpflichtversicherung

Ασφάλεια αστικής ευθύνης.

Untermiete

Υπενοικίαση κατοικίας.

Inkasso

Εταιρεία είσπραξης οφειλών.

Το γλωσσάριο αυτό μπορεί να σου φανεί χρήσιμο σε όλη τη διαδικασία, καθώς πολλοί από αυτούς τους όρους εμφανίζονται σε έγγραφα, συμβόλαια και επικοινωνία με υπηρεσίες.

9. ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΣΕ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΟΥΜΕ

Η επιστροφή στην Ελλάδα δεν είναι μόνο μια μετακόμιση — είναι μια διαδικασία με αρκετή γραφειοκρατία, σωστό συντονισμό και λεπτομέρειες που μπορούν να κάνουν τη διαφορά.

Η Νέα Αρχή μπορεί να σε υποστηρίξει ουσιαστικά σε όλη αυτή τη διαδικασία, αναλαμβάνοντας γραφειοκρατικά βήματα και καθοδηγώντας σε κάθε στάδιο. Με πολυετή εμπειρία και έχοντας συμβουλευσει εκατοντάδες ανθρώπους σε αντίστοιχες περιπτώσεις, γνωρίζουμε πού δημιουργούνται τα περισσότερα προβλήματα και πώς να τα αποφύγεις.

Συγκεκριμένα, μπορούμε να σε βοηθήσουμε σε διαδικασίες όπως:

- αίτηση για επίδομα ανεργίας
- διεκπεραίωση πιστοποιητικού μετοικεσίας
- online Abmeldung από τον δήμο
- καθοδήγηση για επιδόματα και έντυπα (PDU1, PDU2)
- υποστήριξη σε φορολογικά και ασφαλιστικά θέματα
- έλεγχος και σωστός συντονισμός όλων των βημάτων
- έκδοση πιστοποιητικό μετοικεσίας

Στόχος μας είναι να φύγεις οργανωμένα, χωρίς εκκρεμότητες και χωρίς το άγχος ότι έχεις ξεχάσει κάτι σημαντικό.

Γιατί τελικά, η σωστή ενημέρωση και η εμπειρία δεν σου γλιτώνουν μόνο χρόνο — σου γλιτώνουν χρήματα και προβλήματα.

Επικοινωνία

Email: info@nea-arxi.com

Τηλέφωνο: [00493031488468](tel:00493031488468)

